

OTTAWA, 3. — Na 19. konferenci Commonwealtha v Ottawi je na vzelozijski ministrijski predsednik Norman Kirk predložil v odobriti resolucijo, ki zahteva prekinitev vseh jedrskih poskusov v atmosferi. Kirk je izrazil tudi zaskrbljenost svoje vlade zaradi nedavnih francoskih jedrskih poskusov v Tihem oceanu.

PO VLADNEM ODLOKU O ZAMRZNJENJU CEN

Od danes dalje strožje nadzorstvo nad cenami

Ceniki morajo biti izobešeni na vidnem mestu - Tržaška občina in njene izpostave bodo še danes sprejemale cenike

V zvezi z obveznostmi, ki jih je uvedel odlok o zamrznitvi cen za blago široke potrošnje, nam je Slovensko gospodarsko združenje sporočilo, da bodo tržaška občina in njene izpostave sprejemale cenike, ki jih morajo trgovci predložiti s cenami, ki so veljale na dan 16. julija, tudi danes dopolne.

Opozoriti moramo nadalje, da bodo odgovorne oblasti takoj začele z nadzorstvom po lokalih. Sestavili so posebne skupine, ki bodo v glavnem pregledovale, če so ceniki izobešeni po trgovinah na vidnem mestu, če je bila kopija cenika vložena na občno in če so ceniki sestavljeni za vse blago, ki je podvrženo novi disciplini cen. Kot dokaz o predložitvi cenika na občno je potrebno imeti občinsko potrdilo ali pa potrdilo o odpisnem priporočnem pismu. Tisti operaterji, katerim občina še ni izstavila ustreznega potrdila, bodo tega prejeli v najkrajšem času po postu.

Zaradi omenjenega nadzorstva morajo vsi zainteresirani operaterji urediti takoj vse potrebne formalnosti, ki jih predvideva odlok, da ne bodo podvrženi nepotrebnim in strogim globam.

K. J.

Stališče deželnega odbora KPI glede vprašanja dražinje

V zvezi z vladnimi ukrepi za preprečevanje naraščanja dražinje je deželni odbor KPI izdal poročilo, v katerem pravi, da v boju proti dražinji ni dovolj namestitve funkcij narjave v novostanovljene nadzorne urade prefektur, tudi ne more bi-stveno spremeniti sedanjega pogoja stanja nekaj priročnih potrošnikov. V prvi vrsti je treba popraviti vrzeli, ki se pojavljajo v poročilu, ki pogosto naraščanje cen blaga široke potrošnje. Treba je preprečiti razne oblike potrat, korupcijo ter protizakonite profite velikih trgovskih posrednikov in spekulativno in inflacijsko notranjost v mednarodnem tržnišču. Pri tem bi bilo zgrešeno imeti za glavne krivce naraščanja dražinje trgovce na drobno, ki so v večini primerov le žrtve širših spekulativnih pogojev.

V nadaljevanju poročila je rečeno, da bi morali tudi vsi trgovci na debelo in proizvajalci obratni predložiti cenike odboru za nadzorstvo cen ter občinam. Za zamrzovanje je treba pri tem upoštevati.

Pozdrav in voščilo novega vladnega komisarja Di Lorenza

Novi vladni komisar dežele Furlanije - Julijske krajine tržaški prefekt dr. Antonio Di Lorenzo je včeraj naslovil na oblasti, javne uprave, razne ustanove in skupnosti, organizacije ter vse prebivalstvo pozdravno pismo, v katerem zagotavlja, da bo vložil vse sile v izvrševanje podeljene funkcije. Obenem je izrazil željo, da bi se ohranilo in okrepilo vzdušje sodelovanja med vsemi, ki na raznih področjih delujejo za napredek in blaginjo vsega prebivalstva naše dežele.

Rektor Giampaolo de Ferra pri predsedniku Comelliju

Predsednik deželnega odbora odv. Antonio Comelli je včeraj sprejel na vladnem obisku rektorja univerze prof. Giampaola de Ferra. Comelli in de Ferra sta izkoristila priložnost in sta proučila, čeprav le bežno, prečca vprašanja univerze. Oba sta potrdila važnost teh vprašanj, ki jih je treba s sodelovanjem deželnih in univerzitetnih organov čimprej rešiti.

● Predvčeršnjim so izbrali listek, ki je zmagal na loteriji občinske umetniške galerije. Lastnik listka št. 10998 je dobil oljno sliko slikarja G. A. Zoga.

Lastnik se lahko javi v sobi 124 občinske palače, da dvigne sliko. Sredstva mora predstaviti listek. V kolikor se ne bi nihče javil v roku enega meseca, bo slika postala last občinske podpirne ustanove.

PRI DEŽELNEM SVETU

Umestitev odbora za ekološka vprašanja

Predvčeršnjim so na podlagi deželnega zakona št. 21 od 1971. leta umestili pri deželnem svetu odbor za ekološka vprašanja, kateremu predseduje dr. Antonio Comelli.

KLJUB IZREDNIM UKREPOM NOTRANJEGA MINISTRSTVA

PROMETNA POLICIJA NE ZADOSTUJE: POTREBNA JE PREVIDNOST VOZNIKOV

Samo tako se namreč lahko promet odvija brez nesreč - Najbolj nepredvidni voznikom bodo takoj odvzeli vozniško dovoljenje

Ministrstvo za notranje zadeve je v teh dneh odredilo vrsto posebnih ukrepov ob priliki množičnega odhoda na počitnice. Osebe prometne policije, Rdečega križa, karabinierjev, gasilcev, avtomobilskega kluba in vseh drugih ustanov, od katerih je odvzeten promet, bo posebno v ojačeno, zlasti ob priliki, in v drugih obdobjih. Vsi ti ukrepi so sicer zelo koristni za preprečevanje prometnih nesreč, so pa povsem brez učinka, če se sami vozniki ne podvržejo discipliniranemu prometu.

Vsako leto je ob priliki avgustovskega praznika na tisoče in tisoče prometnih nesreč: obračun te »vojne« je izredno težak - milijarde lir škodo in na stotine mrtvih in poškodovanih, na tisoče ranjenih. Tisoče prijetnih odhodov na počitnice ali povratkov iz turističnih krajev, ki jih tragično prekinje trčenje, ni nam treba posebej poudarjati, da je za veliko večino nesreč kriva neprevidnost. Neprevidnost, ki ima veliko plat: od prehitre vožnje do prehitvevanja na ovinčkih, od slabega delovanja zavor do nepazljivosti in utrujenosti voznika.

Zato je prav, da je ministrstvo odredilo preko vsake prefektur, da lahko agenti prometne policije takoj odvzamejo vozniško dovoljenje tistim, ki so zakrivilji hude in nevarne prekrške. To velja zlasti za neprevidna prehitvevanja, ki so morada najbolj nevaren prekršek. Zelo cinično bi lahko rekli, da če se nekomu zljubi umreti na cesti, je njegova oseba zadeva. Toda pri neprevidnem prehitvevanju so velikokrat žrtve povsem nedolžni ljudje, ki so prišli mirno prijavili iz nasprotne smeri, v kateri je trčil avto neprevidnega soferja. Kaže, da je prehitvevanje »konjček« nekaterih voznikov, ki se po nevarnem prehitvevanju čutijo prave pilote. V resnici pa ni tako: če na primer prehitimo 10 avtov, ki so pred nami v koloni, smo pridobili dobrih 50 metrov. Tako majhna nadpredovanje pa nam skrajša čas vožnje za nekaj borih sekund. In ravno za nekaj desetih sekund ali bolje za uditve svojega soferjskega ponosa je že toliko ljudi izgubilo življenje in zakrivilo toliko nesreč.

Sveveda prehitvevanje ni edina nevarnost. Treba se je držati meja hitrosti, ki jih določajo posebni napisi. Mejo hitrosti določajo izvedenci državnega podjetja za ceste, ki vati tiste cene, ki so bile določene v trenutku, ko je bilo blago naročeno in namenjeno v prodajo pred 16. julijem.

● Predsednik deželnega odbora odv. Comelli je imenoval dr. Franca Ricchetti za načelnika kabine predsedstva. Dr. Ricchetti bo zamenjal dr. Savera Papara, ki je bil šef kabine od njegove ustanovitve. Dr. Paparo bo ohranil funkcijo glavnega tajnika predsedstva deželnega sveta.

● Jutri ob 17. uri bo na vrtu ljudskega doma pri Koroskih praznikih komunističnega tiska. Praznik je posvečen boju Slovencev za globalno zaščito njihovih pravic, borbi proti prevratniškemu delovanju in enotnosti slovenskega in italijanskega prebivalstva. Govorila bodo mlajski občinski svetovalec Pietro Viola in sen. Paolo Sema. Nastopila bo godba iz Brega. Za pijačo in jedo do kosila. Odprli bodo tudi razstavo proti fašizmu.

seduje Vitale (PSDI), medtem ko so Bettolija (KPI) izvolili za podpredsednika. V odboru so še Bertoli (PLI), Biasutti (KD), Boschi (MSI), Donadel (KPI), Persello (KD), Štoka (SS), Volpe (PSI) in Zanfagnini (PSI). Za izvedenstvo so potrdili prof. Luigija Majorija, prof. Renata Mezzeno in arh. Enza Pascola.

Oberdan Pierandrei pokrajinski tajnik PSDI

Pokrajinsko vodstvo socialdemokratske stranke je po dolgi razpravi sprejelo odstavki pokrajinskega političnega tajnika Giuseppea Di Giole ter podtajnika Lucia Lonze, kar sta njuni funkciji občinskega odbornika, oziroma podzupana, po statutu nevarni s politično funkcijo. Pokrajinsko vodstvo se je ob tem obema zahvalilo za vztrajno delo v korist socialdemokratske stranke ter izvolilo na tajništvo mesto Oberdana Pierandrea.

S TISKOVNE KONFERENCE NA FEDERACIJI PSI V TRSTU

Uspeh antimilitarističnega pohoda predvsem v veliki udeležbi vojakov

O dosedanjem poteku pohoda je govoril predstavnik radikalne stranke Marco Panella, ki je med drugim obsodil zadržanje vojskih oblasti

Na pokrajinskem sedežu federacije PSI na Trgu Godeoni je bila včeraj dopolnitev tiskovna konferenca, ki jo je sklicala radikalna stranka, pobudnica antimilitarističnega pohoda, ki se je začel 26. julija na Opčinah in se bo zaključila jutri v Avianu. Predstavnik stranke Marco Panella je novinarjem orisal dosednji potek pohoda. Dejal je, da se je posameznih etap pohoda udeležilo po približno 300 ljudi, poseben uspeh letošnjega antimilitarističnega pohoda pa je izredno visoka udeležba vojakov, ki služijo vojaški roki v raznih vojašnicah naše dežele, mimo katerih se je odvijal njihov sprevod antimilitaristov. V Krmini se je pohoda udeležilo okrog 800 vojakov, v Vidmu nad 2.000, v Palmanovi 800 in v Codoirpu 400. Skupno je manifestacija s pohodom, raznimi javnimi razpravami in večernimi predstavami obsegala deset dni. V tem času so udeleženci razdelili med prebivalstvom in vojaštvom nad 200 tisoč letakov in nad 30 tisoč raznih časopisov in publikacij.

Panella se je med drugim pohvalno izrazil o vedenju organov javne varnosti med pohodom, obsodil pa je »provokativno« zadržanje demokristjanskih županov tistih krajev, skoz katere je šel pohod, posebno pa je obsodil zadržanje vojaških oblasti v posameznih vojašnicah, ki so skušali na razne načine preprečiti vojakom, da bi se pohoda udeležili. S tem v zvezi je Panella poudaril, da bodo začeli v vseh vojašnicah naše dežele s sistematičnimi akcijami za razkrivanje takšnih dogodkov, do kakršnega je prišlo v preteklih dneh v neki vojašnici, kjer je nek vojak umrl po prevozu v videmsko bolnišnico, potem ko je kar sedemkrat zaprosil za zdravniški pregled in so se častniki v odgovor norčevali iz njegovih črevesnih motenj, češ da simulira. Panella je med drugim navedel tudi primer vojašnice v Casars, kjer deluje organizirana fašistična celica.

V tem okviru, je dejal Panella, bo radikalna stranka sprejela vrsto pobud na vsedržavni ravni. V začetku septembra bosta socialistična poslanka Fortuna in Castiglione sistematično obiskala vse vojašnice naše dežele ter se seznanila s stanjem, ki vlada v njih. Obenem je omenil, da bo deželni odbor, predstnik in odbornik za proračun De Carli obiskal danes vojašnici

in Casars, kjer bo v obdobju zadržanja vojaških oblasti v posameznih vojašnicah, ki so skušali na razne načine preprečiti vojakom, da bi se pohoda udeležili. S tem v zvezi je Panella poudaril, da bodo začeli v vseh vojašnicah naše dežele s sistematičnimi akcijami za razkrivanje takšnih dogodkov, do kakršnega je prišlo v preteklih dneh v neki vojašnici, kjer je nek vojak umrl po prevozu v videmsko bolnišnico, potem ko je kar sedemkrat zaprosil za zdravniški pregled in so se častniki v odgovor norčevali iz njegovih črevesnih motenj, češ da simulira. Panella je med drugim navedel tudi primer vojašnice v Casars, kjer deluje organizirana fašistična celica.

● Predsednik Comelli je omenil probleme kmetijstva in pri tem poudaril, da je bil dosedan napredek na raznih sektorjih s konkretnim delovanjem odborništva v okviru poslanca Fortuna in Castiglione sistematično obiskala vse vojašnice naše dežele ter se seznanila s stanjem, ki vlada v njih. Obenem je omenil, da bo deželni odbor, predstnik in odbornik za proračun De Carli obiskal danes vojašnici

in Casars, kjer bo v obdobju zadržanja vojaških oblasti v posameznih vojašnicah, ki so skušali na razne načine preprečiti vojakom, da bi se pohoda udeležili. S tem v zvezi je Panella poudaril, da bodo začeli v vseh vojašnicah naše dežele s sistematičnimi akcijami za razkrivanje takšnih dogodkov, do kakršnega je prišlo v preteklih dneh v neki vojašnici, kjer je nek vojak umrl po prevozu v videmsko bolnišnico, potem ko je kar sedemkrat zaprosil za zdravniški pregled in so se častniki v odgovor norčevali iz njegovih črevesnih motenj, češ da simulira. Panella je med drugim navedel tudi primer vojašnice v Casars, kjer deluje organizirana fašistična celica.

● Predsednik Comelli je omenil probleme kmetijstva in pri tem poudaril, da je bil dosedan napredek na raznih sektorjih s konkretnim delovanjem odborništva v okviru poslanca Fortuna in Castiglione sistematično obiskala vse vojašnice naše dežele ter se seznanila s stanjem, ki vlada v njih. Obenem je omenil, da bo deželni odbor, predstnik in odbornik za proračun De Carli obiskal danes vojašnici

in Casars, kjer bo v obdobju zadržanja vojaških oblasti v posameznih vojašnicah, ki so skušali na razne načine preprečiti vojakom, da bi se pohoda udeležili. S tem v zvezi je Panella poudaril, da bodo začeli v vseh vojašnicah naše dežele s sistematičnimi akcijami za razkrivanje takšnih dogodkov, do kakršnega je prišlo v preteklih dneh v neki vojašnici, kjer je nek vojak umrl po prevozu v videmsko bolnišnico, potem ko je kar sedemkrat zaprosil za zdravniški pregled in so se častniki v odgovor norčevali iz njegovih črevesnih motenj, češ da simulira. Panella je med drugim navedel tudi primer vojašnice v Casars, kjer deluje organizirana fašistična celica.

● Jutri ob 17. uri bo na vrtu ljudskega doma pri Koroskih praznikih komunističnega tiska. Praznik je posvečen boju Slovencev za globalno zaščito njihovih pravic, borbi proti prevratniškemu delovanju in enotnosti slovenskega in italijanskega prebivalstva. Govorila bodo mlajski občinski svetovalec Pietro Viola in sen. Paolo Sema. Nastopila bo godba iz Brega. Za pijačo in jedo do kosila. Odprli bodo tudi razstavo proti fašizmu.

● Jutri ob 17. uri bo na vrtu ljudskega doma pri Koroskih praznikih komunističnega tiska. Praznik je posvečen boju Slovencev za globalno zaščito njihovih pravic, borbi proti prevratniškemu delovanju in enotnosti slovenskega in italijanskega prebivalstva. Govorila bodo mlajski občinski svetovalec Pietro Viola in sen. Paolo Sema. Nastopila bo godba iz Brega. Za pijačo in jedo do kosila. Odprli bodo tudi razstavo proti fašizmu.

● Jutri ob 17. uri bo na vrtu ljudskega doma pri Koroskih praznikih komunističnega tiska. Praznik je posvečen boju Slovencev za globalno zaščito njihovih pravic, borbi proti prevratniškemu delovanju in enotnosti slovenskega in italijanskega prebivalstva. Govorila bodo mlajski občinski svetovalec Pietro Viola in sen. Paolo Sema. Nastopila bo godba iz Brega. Za pijačo in jedo do kosila. Odprli bodo tudi razstavo proti fašizmu.

● Jutri ob 17. uri bo na vrtu ljudskega doma pri Koroskih praznikih komunističnega tiska. Praznik je posvečen boju Slovencev za globalno zaščito njihovih pravic, borbi proti prevratniškemu delovanju in enotnosti slovenskega in italijanskega prebivalstva. Govorila bodo mlajski občinski svetovalec Pietro Viola in sen. Paolo Sema. Nastopila bo godba iz Brega. Za pijačo in jedo do kosila. Odprli bodo tudi razstavo proti fašizmu.

Leto dni po

«črnem avgustu»

Leto dni je minilo od tistega 4. avgusta, ko je v tihno noč odjeknila eksplozija, v nekaj sekundah pa so ji sledile še tri močne eksplozije. Takoj zatem so švigili proti nebu visoki plameni. Bil je dramatični atentat na SIOT pri Dolini. Požar, ki mu je sledil, je trajal več dni in samo srečnim naključjem se je treba zahvaliti, da ni bilo smrtnih žrtev.

Tedaj so iz Doline in okolice in tudi iz mesta ljudje s strahom opazovali temen stebel dima in grozljivo igro oblaka, ki se je nevarno razprostiral nad mestom. Ko je splahnel, so se oddahnili in v dolinske domačije, ki jih je požar napadl, so se vrnili gospodinjstva in so se takoj lotili ugotavljanja in popravilna škoda.

Po enem letu je spomin na tiste tragične dni, ko so morali prebivalci v naglici zapustiti ogroženo Dolino in so se gasilci borili s plameni v stalni smrtni nevarnosti, že nekoliko zbledel. SIOT je uredila boljše varnostno službo, dolinska občina je pripravila načrt za varstvo okolice in v primeru ponovnih požarov, škoda je skoro v celoti poravnana, policija je odkrila krivce. Ti so tuji. To še enkrat potrjuje, da sta nasilje in teror sredstva, ki sta tuji naši družbi, ki si nasprotno želi mirnega družbenega in gospodarskega napredka.

V OKVIRU CIKLUSA POLETNIH PRIREDITEV

Veliko pričakovanje občinstva za glasbeni predstavi na Gradu

Predstavi bosta v torek in sredo z začetkom ob 21.30 Napovedovala bosta Pippo Bauda in Gabriella Farinon

S polno paro se nadaljuje ciklus letnih prireditev. V teh dneh bodo spet prišli na svoj račun predvsem ljubitelji operetne ter zabavne glasbe. Danes bo v okviru tržaškega operetnega festivala v gledališču Rossetti premiera operete «Pri belem konjčku», v torek in sredo pa bosta na Gradu so Justa due glasbeno zabavni predstavi. V obeh predstavah, ki se bosta začeli ob 21.30, bo nastopil znani glasbeni ansambel «I Pooh», ki je poleg izrednega uspeha v Italiji prdri s svojimi ploščami na svetovni trg. Njegovo znano popevko «Ho tanta voglia di te» so pred kratkim privedli celo v Angliji z naslovom «I'll close the door behind me». Posebno ga poznaajo in cenijo v južnoameriških državah, kjer je celo prejel nagrado «Zlato ploščo». Besedila in motive za svoje popevke črpa iz starih ljudskih balad, vendar ostaja njegova glavna izbira pri tipičnih italijanskih ljubezenskih popevkah.

Na tokrovi predstavi bo imel glavno besedo prikljubljeni napovedovalec Pippo Bauda, v sredo

pa ga bo pred mikrofonom zamenjala očarljiva televizijska napovedovalka Gabriella Farinon. Med ostalimi pevskimi in pevcij velja omeniti predvsem Gilda Giuliani in Mio Martini, med glasbenimi ansambli pa še «Rosy» in «I gringos».

Vstopnice za obe predstavi, ki ju prireja Autonoma letovišarska in turistična ustanova v Trstu, so na razpolago pri osrednji blagajni v Pasaži Protti (tel. 36372).

«Cantagi» privabil množico gledalcev

Že pred začetkom «Cantagi» shows v organizaciji Ezia Radaccia je Trg Utin in ulice, ki se stekajo vanj, izgledal kot mirališče. Skupine in posamezniki so se sprehajali in se zbirali okoli odra, kjer naj bi se odvijala prireditev. Nastop se je začel s pozitivno vrtno vožnjo. Občinstvo so že na samem začetku oprele s svojim nastopom «Le figlie del vento» s svojim sanjskim uspehom, nato pa so predstavile eno izmed novih pesmi skomponirano za Cantagi.

Sledilo je še nekaj solističnih nastopov. Carla Bright nam je s svojim partnerjem predstavila modern baliet, ki pa so si ga lahko ogledali le tisti v prednjih vrstah. Paola Borboni ni posebno navdušila občinstva, ki je več žvižgal kot plaskalo. Predstavil se nam je tudi Gugli s kabaretno točko in seveda tudi popevko v tem slogu. Prireditelj je potokeval v pričakovanju nastopa Patty Pravo. Z vseh strani je bilo med publiko slišati debate o njenem nastopu in želje, da bi nastopila čim prej. Prišel je težko pričakovani trenutek in Patty Pravo nam je zapela. S svojim glasom in nastopom je navdušila občinstvo in opravičila pričakovanja.

V Ul. Flavia počila debela cev vodovoda

Sinoči ob 20.30 je počila 400-milimetrska cev zavejskega vodovoda, ki dovaja vodo v industrijsko cono. Cev je počila v Ul. Flavia, tako da so nastale na asfaltu prave vzpetine. Hitri poseg uslužbenec Acegata, ki so zaprli ventil, ni mogel preprečiti, da bi se asfalt tako dvignil, da je postala vožnja po Ul. Flavia pred mostom pri Trgu Cagni nemogoča.

Z buldožerji so se dokopali do cevi in ugotovili, da jo bo treba zamenjati. Medtem so mestni redarji usmerili promet proti mestu. Češ Staro istrsko cesto, medtem ko se je promet v nasprotni smeri lahko odvijal redno.

TRAGIČEN OBRAČUN NESREČE NA TRBIŠKI CESTI

Strahovito trčenje volva 2000 v mini: Garibaldo Marussi podlegel poškodbam

Bil je umetniški kritik in direktor revije «Le Artie» - Na oddih je prihajal v Gabrovec, kjer je imel vilo s številnimi umetninami - Njegova žena hudo ranjena - Od potnikov avstrijskega volva se je samo 4-letni otrok nekoliko opraskal

Včeraj dopoldne se je na trbiški cesti pripetila huda prometna nesreča zaradi katere je izgubljen življenje naj umetniški kritik in novinar Garibaldo Marussi, njegova žena pa je hudo ranjena. Nesreča se je pripetila približno ob 11.30 pred bencinsko črpalnico blizu tovarne Coca-cola. Marussi in žena sta se peljala v avtu mini minor, ustavila sta se pri bencinski črpalnici, ko pa sta spet zavila na glavno cesto, nista dala prednosti avstrijskemu avtu, ki je ravno tedaj naglo privozil.

Trčenje je bilo silovito: mini je zdrobilo na kose, potnika pa je vrglo na cestišče, tako da se še niti ne ve, kdo od dveh je vožl avto. Avstrijski avto vrste volvo 2000 pa je vrglo s ceste na travnik, po katerem je prevozil 30 metrov, dokler ni trčil ob zidek. Na srečo se potnik tega avta niso ranili, razen koma 4 leta stara otroka, ki pa se je samo opraskal po rokah.

64-letnik kritik in novinar Garibaldo Marussi in njegova 49-letna žena Lilliana Celhar sta bila po rodu z Reke. Pred mnogimi leti sta se preselila v Milan, kjer je Marussi - ki je bil priznan kritik upodablajoč umetnost - ustanovil revijo «Le Artie». Pred nekaj leti sta si zakonca zgradila hišo v Gabrovcu št. 59/a, kamor sta prihajala česte na odih. V Gabrovcu sta prispela predvčerajšnjim z materjo Celharjevo, njun sin pa se je podal na potovanje po Dalmaciji. Včeraj dopoldne sta se odpravila v mesto, med potjo pa se je prišlo do strahovite nesreče. Po trčenju sta oba nezvesta obeležala s mlaki krvi. Takoj je bilo jasno, da je zlasti Marussijeva stanje zelo resno. Močno je krvavel iz noge, ki mu je pri nesreči popolnoma zdrobila. Ko se ga prepejajali v bolnišnico z re-

šilnim avtom Rdečega križa, so ga sprejeli v ortopedski oddelk s pridržano prognozo. Kljub hitremu kirurškemu posegu, da bi preprečili izkrvavitve, pa je Marussi umrl po 15 ur.

Tudi zdravstveno stanje žene je bilo zelo zaskrbljujoče: sprejeli so jo v oddelk za oživljanje, ker je utrpela močan udarec v glavo in si je na mnogih mestih zlomila roke in noge. Proti večeru se je njeno stanje relativno izboljšalo, kljub temu pa so zdravniki še vedno v skrbeh za njeno življenje.

V avstrijskem avtomobilu so se pe-ljali 29-letni profesor Ingo Kleinsmidt iz Innsbrucka, ki je šofiral avto, njegov 4-letni sin Armin in žena. Samo mali Armin se je ranil: opraskal se je po rokah, zaradi česar so ga prepejajali v otroško bolnišnico «B. Garofolo», kjer so mu nudili prvo pomoč in so ga obvezali. Staršema pa se ni pripetilo prav ničesar.

Nesrečni Garibaldo Marussi je bil zelo znan v umetniških krogih, tudi med slikarji in ljubitelji te umetniške zvrsti v našem mestu. Poleg revije «Le Artie», ki jo je sam ustanovil in katere je bil odgovorni urednik, se je Marussi bavil tudi s konkretno dejavnostjo umetnostnega kritika. Sodeloval je pri raznih časopisih kot kritik, organiziral je tudi več umetniških pogledov. Med temi naj omenimo kolektivno razstavo tržaških slikarjev v Milanu, Picassovo razstavo v Trstu, sam je kupoval in zbiral slike sodobnih slikarjev, tako da je imel v hiši v Gabrovcu pravo galerijo. Poleg tega je tudi spodbujal koristne stike med slikarji sosednih dežel Italije, Jugoslavije in Avstrije in te stike je tudi uveljavljal v vse državem merilu. Na raznih časopisih je predstavljal žiriji.

Tudi v Gabrovcu je znan med vaščani, saj se je rad družil z njimi in se z njimi pogovarjal v hruščini.

V sobi šte. 110 v tretjem nadstropju občinske palače so na razpolago lastnikom naslednji predmeti, ki so jih našli na ulicah meseca julija: italijanska in tuja valuta, listnice, denarice, torbice, zapesnice, prstani, ure, daljnogled, katodna cevi, dežniki, dežni plašči, suknja, hlače, škafle cigarete, kolo in motorna kolesa. Pred-

JUTRI, 5. avgusta 1973

VSI V DEVIN!

od 13. ure do 1. ure po polnoči

VELIKI LJUDSKI PRAZNIK

na dvorišču

DEVINSKEGA GRADA

NASTOPAJO:

- Folklorna skupina «Emona» iz Ljubljane
- Pevski zbor «Fante izpod Grmade» iz Devina
- Pevski zbor «G. Verdi» iz Ronk
- «Folk» ansambel «Igo Radovič» iz Nabržine
- Godba na pihala iz Nabržine
- Zabavni orkester «Kras» iz Zgonika

Ob 21. uri velika tombola s skupno 150.000 lir dobitkov

Ob 22. ure dalje ples

Deloval bo dobro založen bife s specialitetami na žaru.

GODBA NA PIHALA IZ RICMANJ

praznuje 4. in 5. avgusta

5-LETNICO OBNOVITVE

Ob tej priliki priredi

PRAZNIK V DOMAČI VASI

PROGRAM:

DANES, 4. avgusta

ob 18. uri otvoritev

ob 19. uri nastop godbe

ob 20. ure dalje ples s ansambлом

«POM LAD»

JUTRI, 5. avgusta

ob 12. uri otvoritev

ob 17. uri koncert godb na pihala:

iz Ricmanj in Vesna iz Kriza

nastop pevskega zbora

«Slavec»

ob 20. ure dalje ples s ansambлом

«POM LAD»

Deloval bo založen bife

PRIREJA ZGONISKA SEKCIJA KPI

Danes v Samotorci festival tiska

Danes ob 18. uri se bo začel tradicionalni festival komunističnega tiska ki ga prireja zgoniška sekcija KPI. Festival, ki bo v Samotorci, bo posvečen borbi za globalno zaščito Slovencev in boju proti fašizmu.

Danes bo nastop godbe iz Kriza, jutri jut

OB 5. OBLETNICI OBNOVITVE GODBENE DEJAVNOSTI

V Ricmanjih spet praznično vzdušje ob jubileju domače godbe na pihala

V ricmanjski godbi veliko mladih sil - Na jutrišnji slovesnosti bo poleg domače godbe nastopil tudi vaški pevski zbor in godba na pihala iz Križe

Ricmanjska godba na pihala

Podjetni Ricmanjci v letošnji poletni sezoni res ne stojijo križem rok. Šele pred dvema tednoma je bilo v vasi veličastno slavlje, ko so po vzoru starih vaških običajev priredili sagra. Vaški mladinci in mladinke so se v pisanih narodnih nošah zbrali na vaškem trgu ter v sprejeto krenili proti prirediteljskemu prostoru pod pokrajinsko cesto, kjer so nekaj dni prej uredili plesišče iz teptanega lapovnega peska, ki so ga izkopali v bližini. Po bogatem in pisanim kulturnem sporedu so se kot nekdo na tem okroglem peščenem brijaru zavrteli pari. S tem so hoteli prireditelji, ricmanjsko prosvetno društvo »Slavica« v vaški mladini, obuditi spomin ter pritegniti pozornost mlajših rodov na nekdanje navade, obenem pa so s tem nudili priložnost za prijeto počutje številnih obiskovalcev, ki so seveda v zameno tudi nekaj prinesli v društveno blaginjo.

Podoben praznično vzdušje napovedujejo Ricmanjci tudi za današnji in jutrišnji dan. Tokrat bo za prijeto počutje poskrbela vaška godba na pihala, ki bo s to priložnostjo obenem proslavljala 5-letnico svoje obnove. Ricmanjska godba na pihala se lahko ponaša z bogato tradicijo. Sploh so Ricmanjci take vrste ljudje, ki ljubijo lepo petje in prijetno glasbo. Prvo godbo so ustanovili že ob koncu prejšnjega stoletja, vendar so se morali takrat spoprijemati z velikimi finančnimi težavami. Godbeni instrumenti so namreč drage in zato si ni mogel vsakdo privoščiti lastnega glasbila. Z običajno marljivostjo so se težave v kratkem premostili in starejši v vasi še danes s ponosom pripovedujejo o nekdanjih nastopih godbe na vseh koncih in krajih. Kjerkoli so priredili sagra, je bila tudi ricmanjska godba zraven.

Prvo desetletje tega stoletja je predstavljalo za godbo še posebno preskušnjo. V vasi je prišlo takrat do velikega verskega spora. Ricmanjci so se odločili, da rimo-latinskemu verskemu obredu in pristopili k slovenskemu, pravoslavnemu verskemu obredu. V tem vseh obdobju, ki je nastalo v vasi, je ravno godba na pihala odigrala eno najbolj značilnih vlog. Nova vera je namreč spremenila način krščenja, pokopavanja in sploh mašnih obred. Značilno je, da je bila ob vseh teh priložnostih vaška godba v prvi vrsti.

Z izbruhom prve svetovne vojne je morala večina ricmanjskih mladih fantov na fronto in to je pomnilo tudi začasen konec vsakršne prosvetne in glasbene dejavnosti. Moralo je tako preteči več kot pet let po koncu vojne, ki je poleg številnih žrtev prinesla s sabo la-koto in pomankanje, da so v vasi spet obnovili godbeno dejavnost. Tudi v obdobju drugega preporoda godba na pihala ni slo vse glasilko od rok. Fašistični teror je delno ohromil tudi to kulturno zvrst in kaj kmalu so morali vaški fantje in moške spet novim vojnim grozotam in preiskravanjem naproti. Po osvoboditvi so nekdanji člani godbe ter vaški prosvetni delavci spet začeli razmišljati, kako bi godbo na pihala spet postavili na noge. Mo-

ralo je preteči več let, da so njihova prizadevanja postala stvarnost, vloženi trud pa je bil vsakelej plačan, kakor pričajo današnji sadovi.

Med prvimi pobudniki za obnovitev godbe je bil Milan Komar, ki smo ga včeraj obiskali na njegovem domu pri Domlju. Z veseljem nam je pripovedoval o delu, uspehih in težavah, s katerimi se danes sooča ricmanjska godba na pihala. Prvi nastop obnovljene godbe je bil poleti 1969. Zbrali so se številni nekdanji člani, zraven pa so pristopili mlade sile in v razmeroma kratkem času je prvi učitelj Franc Benčina pripravil godbo za prve nastope. Treba je bilo seveda nakupiti razne nove instrumente, ki so drago stali. »Dobriček vseh nastopov v teh petih letih je dejansko požar ta strošek«, nam je povedal Milan Komar, »tako da nam zaenkrat sploh ni ostalo denarja za nakup novih uniform. Krojač nas je že vse izmeril navpično in počez, a novih krojev še nismo oblekli, ker je medtem zmanjkalo denarja«.

Današnji in jutrišnji nastop bo tako tudi priložnost za rešitev tega finančnega vprašanja, če bo seveda vreme prizanesljivo s prireditelji.

Ricmanjska godba, ki jo vodi prof. Križanovski, med drugim vzgajajo na Glasbeni matici, je imela v teh petih letih že toliko javnih nastopov, da bi jih s težavo vse naštel. Nastopila je sko-

raj na vseh vaških sagrah v dolinski občini in na Krasu, na številnih razstavah vin, na prazniških tiskah in raznih drugih prireditvah. Razveseljivo je ob tem predvsem dejstvo, da je v teh letih pristopilo h godbi veliko mladih. Nekateri niso dolgo zdržali, kljub temu pa je danes precej mladih sil, ki vztrajno nadaljujejo s tedenskimi vajami.

Današnji spored ricmanjskega praznika na »Podzrebčevem«, kakor pravijo prirediteljem, prostoru v zgornjem koncu vasi, bo odprla ravno godba na pihala z vrsto koračnic, nakar bo zaigral ansambel »Pomlad«, katerega člani izhajajo iz vrst godbe na pihala. Jutri pa bo poleg domače godbe nastopila tudi godba na pihala iz Križe ter domači pevski zbor »Slavica«.

Na sporedu je bil tudi nastop pevškega zbora »Vesna« iz Križe, ki pa se iz tehničnih razlogov ne bo mogel udeležiti slovesnosti. Danes in jutri torej vsi v Ricmanju, pravijo domačini, ki si dejansko zaslužijo, da bi bilo čim več občinstva in predvsem, da bi jim bilo vreme naklonjeno.

● Zaradi razširive cestišča in postavitve novega zidu v Ul. del Pucino je župan odredil prepoved parkiranja vseh vozil na omenjeni ulici pred gradbiščem. Prepoved parkiranja bo veljala od 8. do 17. ure vsak delovnik do konca del.

● Zaradi razširive cestišča in postavitve novega zidu v Ul. del Pucino je župan odredil prepoved parkiranja vseh vozil na omenjeni ulici pred gradbiščem. Prepoved parkiranja bo veljala od 8. do 17. ure vsak delovnik do konca del.

● Zaradi razširive cestišča in postavitve novega zidu v Ul. del Pucino je župan odredil prepoved parkiranja vseh vozil na omenjeni ulici pred gradbiščem. Prepoved parkiranja bo veljala od 8. do 17. ure vsak delovnik do konca del.

● Zaradi razširive cestišča in postavitve novega zidu v Ul. del Pucino je župan odredil prepoved parkiranja vseh vozil na omenjeni ulici pred gradbiščem. Prepoved parkiranja bo veljala od 8. do 17. ure vsak delovnik do konca del.

● Zaradi razširive cestišča in postavitve novega zidu v Ul. del Pucino je župan odredil prepoved parkiranja vseh vozil na omenjeni ulici pred gradbiščem. Prepoved parkiranja bo veljala od 8. do 17. ure vsak delovnik do konca del.

LETALO JE V ČETRTEK ZVEČER PRISTALO NA BRNIKU

Srečen povratek pevcev iz Nabrežine in Doberdoba s štiridnevnega bivanja v bratski Makedoniji

Spremljali so jih predstavniki Prosvetne zveze - Udeležili so se proslav ilindenskih dnevnov, ki predstavljajo simbol svobode makedonskega ljudstva

Včeraj zjutraj se je vrnila iz Makedonije številna skupina Slovencev s Tržaškega in Goriškega, ki je bila pet dni gost bratskega makedonskega ljudstva. Slovensko zastopstvo so sestavljali pevci zborov »Jezero« iz Doberdoba in »Igo Gruden« ter predstavniki Slovenske prosvetne zveze. Član pevškega zbora iz Doberdoba Janko Gergolet nam je o petdnevem bivanju v Makedoniji poslal naslednji sestanek, v katerem podrobno in živo opisuje prijetna doživljanja, srečanja in vtise s tega dolgega potovanja, ki je povezovala dva naroda, ki živita na dveh skrajnih koncih skupnosti jugoslovanskih narodov. »Lepo je bilo, da lepše ni moglo biti«, nam je rekel, ko je ves nasmejan prišel v uredništvo. Toda kaj bi ponavljali njegove besede. Pustimo ga, da v prvi osebi pove svoje vtise, ki jih je splošno, skoraj kakor dnevniki, beležil in jih strnil v naslednji prispevek.

»V nedeljo, 29. julija sta odpotovala na petdnevni obisk v Makedonijo moška pevška zbor »Jezero« iz Doberdoba in »Igo Gruden« iz Nabrežine. Pred odhodom na doberdobskem trgu je vaške pevce pozdravil župan Andrej Jarc, ki je zaželel izletniško srečno pot in jih naprosil, naj posredujejo Makedoncem tople pozdrave občinske uprave iz Doberdoba.

Poleg obeh pevcev, profesorjev Silvana Križanovića in Sergija Radevića, so odpotovali še tajnika SPZ Miro Kapelj in Edmund Košta, član predsedstva prof. Leopold Devecan, pesnika Ace Mermolja in Marija Mijotova, sovodenjski podžupan Janko Čotić in občinski svetovalec iz Doberdoba Jozef Ferfolja, Jozef Colja in Marian Lasković.

Na skopskem letališču so zamejske Slovence sprejeli funkcionarji zveze ljudske prosvete, prireditelji proslav 70-letnice ilindenskih upov ter predstavniki kulturnih društev Stif Naumov iz Bitole in Kočo Racin iz Skopja.

Prihod goriških in tržaških prosvetarjev v Makedonijo se je ujemal s proslavami ilindenskih dnevnov. Dne 2. avgusta je namreč slavila Makedonija svoj republiški praznik, ker so se na ta dan leta 1903 Makedonci prvič uprli turški nadoblasti, ki je že več stoletij vladala na tem ozemlju. Med uporom so Makedonci proglasili za neodvisno, glavno mesto pa je bilo Huševar. Ta je bila tudi prva republika na Balkanu, ki pa je bila po komaj desetih dneh v krvi zatirana po vrnitvi Turkov. Na isti dan leta 1944 pa je Makedonija postala samostojna republika v sklopu SFRJ. 2. avgusta slavi pravoslavna cerkev svoj verski praznik, ki mu pravijo ilinden, zato so tudi obletnici Makedonci imenovali ilindenski dnevi.

JANKO GERGOLET

Ploščo Francetu Bevku v Zakojci še letos

Prejšnji teden smo v našem listu objavili članek Tomaža Pavliša iz Nove Gorice, ki se je zavzemal, da bi na Bevkov rojstni hiši v Zakojci pri Cerknem odkrili spominsko ploščo.

JUTRI, 5. AVGUSTA

Tradicionalno srečanje upokojencev na Lokvah

Na srečanje vabijo tudi upokojence iz zamejstva

Obsežne in intenzivne so pripravile za srečanje jutri, 5. t.m. za Lokvah. S tako resnostjo so se jih oprijeli, dokazuje je to, da trajajo že ves julij. Novogoriška podružnica upokojencev pripravlja običajno slovesno proslavo 25. obletnice ustanovitve svojega društva, in čeprav prikazati vrsto lepih uspehov, ki jih je dosegla v tem času svojega obstoja. Kot občinski podružnica društva upokojencev stremi za tem, da bi bilo srečanje v občinskih merilih. K sodelovanju je na poseben sevilj povabila vseh 14 podružnic v občini. Nekateri so že vključili v svoj rekreacijski program izlet za srečanje na Lokvah. Skupno prizadevanje in udeležba potrjuje, da bo srečanje večjega obsega. Brez dvoma bo srečanje prijetno, če bo seveda dan sončen. Četudi niso izrecno vabljeni, se lahko pridružijo mladi in stari, dekleta in fantje iz katerekoli občine in iz zamejstva.

Spodbudno je dejstvo, da je precej zanimanja za srečanje v sosednjih občinah. Prav tega se veselijo mnogi, da se spoznajo med seboj, se zlasti pa se želijo seznaniti z življenjem upokojencev drugod. Iz Ajdovščine se bo pripeljal avto-bus, medtem ko bodo iz Postojne prišli kar trije avtobusi. Z veseljem jih bodo pozdravili na srečanju.

Novogoričani se še posebno zanimajo za zamejske Slovence. Saj so si na obeh straneh meje stariši ljudje najboljši znanci iz minulih let sodelovanja in težkih časov. Porasli so sporočilo vsem slovenskim prosvetnim in planinskim društvom v Trstu, Gorici in Čedadu, kakor tudi društvu upokojencev v Trstu.

Začetek srečanja je predviden za 7. uro (8. uro po ital. času). Za zabavo in dobro počutje bodo skrbeli Mužinov orkester in moški pevski zbor »Soča« iz Nove Gorice ter anhovska godba na pihala.

tr

minsko ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

Jutri v Novi Gorici gasilska proslava

V Novi Gorici bodo jutri zjutraj proslavili 25-letnico gasilskega društva »Solkano-Nova Gorica«. Pokrovitelj prireditve je predsednik skupščine Rudi Šimac. Ob 7. uri bo bud-

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske plošče bo povezano z večjo kulturno prireditvijo.

nično ploščo. Na seji koordinacijskega odbora družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Idrija so sklenili, da bodo se leto odkrili Francetu Bevku spominsko ploščo. Bev je bil častni mesični idrijske občine. Odkritje spominske

AFERA, KI BOLJ ZABAVA KOT VZNEMIRJA BONSKO JAVNOST

Zelo dvomljiva in motna Steinerjeva pripoved

Bivši krščansko-demokratski poslanec zatrjuje, da je prejel 50.000 mark podkupnine od socialdemokratskega poslanca Winanda, da bi s svojim glasom preprečil Brandtovo zrušitev. Ali je moč kaj verjeti človeku, ki zase trdi, da je dvojni agent in si neupravičeno prilaša doktorski naslov?

«Afera Steiner», je bolj zabavna kot vznemirljiva, zlasti zdaj, v poletni dremavici, ko so politiki po krajih prijetnejše kraje. Pa tudi pripovedki nekdanjega krščansko-demokratskega poslanca, Juliusa Steinera, vse manj verujemo.

Vendar ni lahko dokazati nasprotno namreč, da je njegovo pripovedovanje laž ali podkivanje. Preiskovalni odbor Bundestaga, ki mu je bila poverjena naloga, da stvar razčisti, da «afera Steiner» natančno preuči, se zdi, kot da stopica na mestu: pričevanja si nasprotujejo, da je izredno težko opredeliti materialno resnico. Seveda se tudi poslanci opozicije, člani priskovalnega odbora, na vso moč trudijo da bi staknili nekaj kar bi potrdilo Steinerjeve izjave, in sicer, da je od člana socialdemokratske frakcije v Bundestagu prejel 50.000 mark podkupnine, da bi aprila 1. 1972 glasoval proti svojemu takratnemu liderju, Reinertu Barzlu, in tako preprečil zrušenje Willyja Brandta.

Takrat je namreč šef opozicije, Barzel, postavil zahtevno, da se glasuje o tako imenovanem «konstruktivnem nezaupanju», torej da bi se Brandtu izrekla nezaupnica, nakar naj bi se takoj zatem v Bundestagu — brez volitev — Barzel izbral za kanclerja. Pred tem je nekaj poslancev vladne koalicije socialdemokratov in svobodnih demokratov prešlo v klopi opozicije, ker niso hoteli glasovati v prid ratifikacije Moskovskega in Varšavskega sporazuma, tako da je izgledalo, da je Brandt izgubil večino v parlamentu. Medtem pa je, kot je znano, glasovanje zmedlo račune opozicije, Barzel je utrpel poraz, ni dobil večine, ker sta najmanj dva poslanka iz njegovih vrst glasovala proti njemu in s tem rešila Brandta pred porazom. Naravno so kasneje je tudi predčasne volitve novembra 1. 1972 povsem preprečile dokazale, da je večina volivcev za Brandta, kar se je zgodilo v Bundestagu — namreč da se večina volivcev strinja z Brandtovim «vzhodno politiko», da se Brandtu podaljša mandat in da se zavrne politika opozicije.

Nekaj časa po aprilskem glasovanju je opozicija skušala odkriti imena «izdajalcev», imena tistih dveh poslancev, ki sta Brandtu odpravila hrbet, nakar se je temu odpovedala, zlasti še potem, ko je Barzel na volitvah doživel poraz. In vse bi že davno bilo pozabljeno, če bi se nekdanji poslanec opozicije, Julius Steiner, ko so ga časniki kar poprašali, ali ni morda on eden od obeh «izdajalcev», ne bil iz neznanih razlogov odločil, da — spregovori. On je v neki opozicijski reviji v več nadaljevanjih objavil izjavo, v kateri je priznal, da je glasoval proti Barzlu, ne samo, marveč tudi, da je z vednostjo zahodnonemške obveščevalne službe deloval za tajne organe druge Nemčije, kakor tudi, da je od člana socialdemokratske frakcije v Bundestagu, Karla Winanda, prejel podkupnino 50.000 mark, da bi glasoval proti Barzlu. Bonska opozicija je to Steinerjevo izjavo izrazila za napad na Brandta.

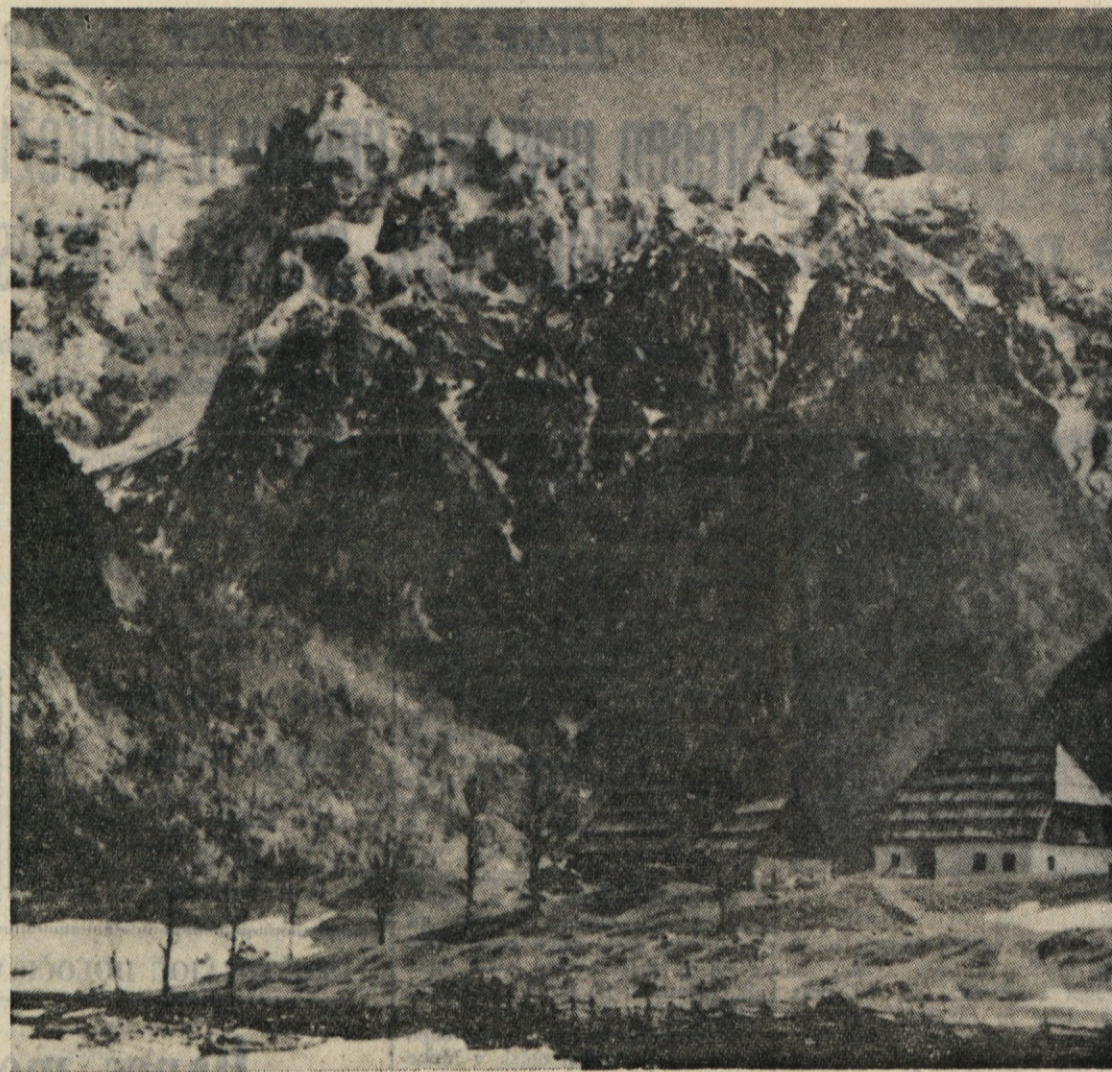
Poglavitna točka Steinerjeve kontradiktorne izjave, ki jo mnogi protibrantovski časopisi objavljajo kot skoraj dokazano resnico, je v tem, da je na dan glasovanja o «konstruktivnem nezaupanju», kmalu po objavi rezultata na plenarni seji Bundestaga, ki je pokazal, da sta najmanj dva poslanka opozicije glasovala proti Barzlu, prejel od Karla Winanda kuvert s 50.000 markami, kot «Jude-vertu» honorar. Bivši poslanec in obveščevalec pravi, da je denar od Winanda prejel v njegovi pisarni v Bundestagu, da ga je k njemu «skoz» dve predsojbi» peljala «plavalna, krepka sekretarka», nakar je od Winanda prejel podkupnino. Kot na jutrišnj dan je Steiner pri «Deutsche Bank»

vplačal na svoj račun 50.000 mark. Bančni uradnik se še spominja, da je šlo za povsem nove bankovce po tisoč mark. Prav tako drži, da je Steiner istega dne, 28. a. 1972, kupil luksuzni mercedes, a iz vsega naj bi «logično» sledilo, da je od Winanda v resnici prejel 50.000 mark za to, da je glasoval proti Barzlu. Dejstvo pa je, da samo vplačilo 50.000 mark, še nikakor ne more biti dokaz, da mu jih je dal Winand kot podkupnino.

Edini posredni prič Steinerjeve verzije sta gospod in gospa Beuchle, pri katerih sta se Steiner in Winand sestala, ko sta se razgovarjala o možnosti, da bi Steiner glasoval za «vzhodne sporazume», ki jih je on — to se je zvedelo — odobral. Takrat je bil Beuchle socialdemokratski poslanec in posredovalec med Steinerjem in Winandom. Zdi, ko ni več poslanec, ker ga socialdemokrati niso več kandidirali na zadnjih volitvah, pa Beuchle pravi, da sta Winand in Steiner govorila tudi o denarju, kot «odškodnini» za Steinerjevo «izdajstvo», ki bi ga vsekakor imelo stati poslanski mandat, ker bi ga krščanski demokratski ne kandidirali več. Beuchle trdi, da je čul ko je Winand Steinerju ponudil 300 tisoč mark podkupnine. Winand pa odločno zavrača to Beuchlevo izjavo, o kateri mnogi dvomijo tudi zaradi tega, ker ima precej razlogov, da se maščuje svojim nekdanjim političnim prijateljem, ki ga na volitvah niso več kandidirali. Sicer pa Winand ne zanika, da bi v razgovoru ne bila omenjena vsota 300 tisoč mark, vendar je v zvezi s tem, koliko bi Steiner bil prizadet z morebitno izgubo mandata. Če seštejemo poslanske dohodke v teku štirih let, kolikor traja mandat, zneso to okrog 280 do 300 tisoč mark. Nikakor pa ni — zatrjuje Winand — ponujal Steinerju denarja za to, da bi glasoval proti Barzlu.

Mnogim se Steinerjeva pripoved zdi tem neverjetnejša, ker je on pred dejal drugače izjave, pa tudi zaradi tega, ker vzbuja vtis nesolidnega človeka. Dokler je v svoji poslanec, je mnogo pil. V svojih prvih izjavah pa je «tlačno» trjeval, da je proti Barzlu glasoval iz ideálnih razlogov, torej povsem pošteno in neposredno za »vzhodne sporazume«. Šele kasneje je že v omenjeni reviji stvari spremenil in začel pripovedovati o sebi kot o tajnem agentu, kakor tudi, da je od Winanda prejel podkupnino. Pa še nanda prejel podkupnino. Pa še nekaj je, kar Steinerja postavlja v dokaj dvomljivo luč. Ko so časniki začeli stikati z njegovim življenjem, so na primer ugotovili, da si je povsem neosnovano prilaščal doktorski naslov, da je od časa do časa izdajal za «ministerialdirektorja» in da je od

administracije Bundestaga prejel denar za plačevanje asistenta in sekretarke, ki ju nikdar ni zaposlil in tudi ne videl. Skratka, mnogi si postavljajo vprašanje, ali se takemu človeku, ki zdi o njem celo sumijo, da je deloval tudi za nekatere tuje tajne službe, sploh lahko kaj verjame. Vtem pa opozicija še ni izgubila upanja, da bi na osnovi Steinerjevih bajk lahko še kakorkoli politično škodila vladni koaliciji in oblasti zato, ker so njegovi najbližji sodelavci aprila leta 1972 baje z denarjem kupili glas enega od poslancev opozicije. Prav zaradi tega tudi zdaj najbolj napačno Karla Winanda, enega najbližnjih sodelavcev Herberta Wehnerja, ki je spet eden najbližjih sodelavcev Willyja Brandta. Reči pa je treba, da je Winandov nastop pred preiskovalnim odborom prej omajal kot pa utrdil Steinerjevo verzijo, s tem pa tudi upanja oonke opozicije, da bi zase iz te motne in čudne afele potegnili kako korist.

Ne govorimo le tjavdan, ko pravimo, da je Trenta najlepša gorska dolina ne samo pri nas, ampak v vsem alpskem svetu. Tja mora človek, da se prepriča, kako res je to. Na sliki tipična pokrajina tihga in še nedotaknjena trentarskega kota

Presenetljivo in nevsakdanje v vzgojnem zavodu v Logatcu

Bistveno nov pedagoški koncept v prevzgoji delinkventne mladine

Bilo je težko z varovanci in vzgojnimi osebjem, pravi prof. I. Škoflek, voditelj vzgojnega zavoda v Logatcu, kjer so z uspehom uporabili novo pedagoško-terapevtsko prakso, izdelano v ljubljanskem inštitutu za kriminologijo

Pustimo, da nam najprej statistike nekaj povedo: več kot 85 odstotkov zapornikov v jugoslovanskih zaporih za mladoletnike so nekdanji varovanci vzgojnih zavodov, vzgojno-popravnih domov in podobnih ustanov.

Danes imamo v vzgojnih zavodih 20 odstotkov varovancev, ki so bili v vzgojnih zavodih, v domovih za mladoletnike ali podobnih ustanovah, v vzgojnih zavodih pa je celo 60 odstotkov povratnikov. Logičen je zaključek: nekaj ni v redu z načinom vzgojnega dela v teh ustanovah za vzgojo otrok in mladine z motnjami v vedenju in mladoletnih prestopnikih.

Direktivno pedagoško delo v posebnih vzgojnih ustanovah z izrazito represivnimi metodami je omejeno v glavnem na to, da mladoletniku omogoči šolanje ali da se poklicno usposobi. Vsa vprašanja se rešujejo s skupnim odgovorom skupine. Varovanci so se tako znašli prvič v novi vlogi, vzgojitelji pa so prenehali biti čuvaji in izvršilci represivnih vzgojnih postopkov.

Vrata Vzgojnega zavoda v Logatcu so odprta vsakomur. Prihajajo praktiki iz slovenskih vzgojnih ustanov, da bi se učili na primeru, prihajajo strokovnjaki iz vse Jugoslavije in delegacije iz inozemstva. Vsi začudeno gledajo mladoletnike in njihove postopke na sestankih, pri učenju, na delu. Njihova socializacija je izredna.

Postopki varovancev, vzgojenih po novih metodah, se frapantno razlikujejo od tistih, ki smo jih navajeni videti v vzgojnih zavodih, vzgojno-popravnih domovih in zaporih za mladoletnike. Število povratnikov je padlo skoraj na nič. Generacija varovancev iz Logatca, ki je bila pre-

mladoletniku omogoči šolanje ali da se poklicno usposobi. Vsa vprašanja se rešujejo s skupnim odgovorom skupine. Varovanci so se tako znašli prvič v novi vlogi, vzgojitelji pa so prenehali biti čuvaji in izvršilci represivnih vzgojnih postopkov.

Vrata Vzgojnega zavoda v Logatcu so odprta vsakomur. Prihajajo praktiki iz slovenskih vzgojnih ustanov, da bi se učili na primeru, prihajajo strokovnjaki iz vse Jugoslavije in delegacije iz inozemstva. Vsi začudeno gledajo mladoletnike in njihove postopke na sestankih, pri učenju, na delu. Njihova socializacija je izredna.

Postopki varovancev, vzgojenih po novih metodah, se frapantno razlikujejo od tistih, ki smo jih navajeni videti v vzgojnih zavodih, vzgojno-popravnih domovih in zaporih za mladoletnike. Število povratnikov je padlo skoraj na nič. Generacija varovancev iz Logatca, ki je bila pre-

mladoletniku omogoči šolanje ali da se poklicno usposobi. Vsa vprašanja se rešujejo s skupnim odgovorom skupine. Varovanci so se tako znašli prvič v novi vlogi, vzgojitelji pa so prenehali biti čuvaji in izvršilci represivnih vzgojnih postopkov.

Vrata Vzgojnega zavoda v Logatcu so odprta vsakomur. Prihajajo praktiki iz slovenskih vzgojnih ustanov, da bi se učili na primeru, prihajajo strokovnjaki iz vse Jugoslavije in delegacije iz inozemstva. Vsi začudeno gledajo mladoletnike in njihove postopke na sestankih, pri učenju, na delu. Njihova socializacija je izredna.

Prof. Vinko Škoflek ni bil samo nezadovoljen, kakršne srečamo na vsakem koraku, imel je že obdelan nov pedagoški koncept. Direktor Inštituta dr. prof. Katja Vodopivec, znani slovenski in jugoslovanski kriminolog Bronislav Skaberne, dr. Miloš Kobal ter pedagog Milica Bergan so mu pomagali in podprli njegove ideje, ko so uvideli koristnost njegovega pedagoškega in terapevtskega koncepta za preprečevanje mladoletniškega kriminala.

Da ne bi ostali samo pri pustih teorijah, ki je nihče noče sprejeti, so znanstveniki Inštituta spremenili Vzgojni zavod v Logatcu v eksperimentalno ustanovo. Od septembra 1967, pa vse do danes delajo v Logatcu po njihovem konceptu, ki deloma temelji tudi na dosežkih znanstvenikov v svetu. Odgovorno nalogo vodenja zavoda je prevzel prof. Ivan Škoflek.

Bilo je težko z varovanci in vzgojnimi osebjem — je dejal prof. Škoflek —. Mislim, da ne bom vzdržal. Danes sem srečen, ker smo uspeli dokazati pr. n. o. novega pedagoško-terapevtskega koncepta. Avstrijski pedagog A. Aichorn je že pred petdesetimi leti eksperimentalno skupino največjih agresivcev. Dopolnil jim je vse. Barak, v kateri so stanovali, so najprej razbili in razrušili. Nekaj časa je vladala anarhija. Potem pa je tako stanje začelo motiti tudi same varovance. Začeli so se dogovarjati in postopoma so se vse bolj dogovarjali in organizirali življenje v skupini. Pozitivne sile so ustvarile vzorno skupino. Nekaj od Aichornovega učenja je bilo sprejeto tudi v Logatcu. Tu se varovancem dopušča marsikaj, o čemur prej niso smeli niti misliti. Direktivno vodenje vzgojne skupine namreč ustvarja apatične osebe brez pobud. Vse se jim prinese na pladnju: hrana, nagrade in celo palica.

V Logatcu je v štirih letih preizkušen nov demokratiški, bistvu samoupravni pedagoški koncept, novost v načinu prevzgojanja vzgojno zapuščenih otrok in mladine ter mladoletnih prestopnikov. Mladi ljudje so subjek-

ti, niso več objekti vzgoje. Vsa vprašanja se rešujejo s skupnim odgovorom skupine. Varovanci so se tako znašli prvič v novi vlogi, vzgojitelji pa so prenehali biti čuvaji in izvršilci represivnih vzgojnih postopkov.

Postopki varovancev, vzgojenih po novih metodah, se frapantno razlikujejo od tistih, ki smo jih navajeni videti v vzgojnih zavodih, vzgojno-popravnih domovih in zaporih za mladoletnike. Število povratnikov je padlo skoraj na nič. Generacija varovancev iz Logatca, ki je bila pre-

Prof. Vinko Škoflek ni bil samo nezadovoljen, kakršne srečamo na vsakem koraku, imel je že obdelan nov pedagoški koncept. Direktor Inštituta dr. prof. Katja Vodopivec, znani slovenski in jugoslovanski kriminolog Bronislav Skaberne, dr. Miloš Kobal ter pedagog Milica Bergan so mu pomagali in podprli njegove ideje, ko so uvideli koristnost njegovega pedagoškega in terapevtskega koncepta za preprečevanje mladoletniškega kriminala.

Da ne bi ostali samo pri pustih teorijah, ki je nihče noče sprejeti, so znanstveniki Inštituta spremenili Vzgojni zavod v Logatcu v eksperimentalno ustanovo. Od septembra 1967, pa vse do danes delajo v Logatcu po njihovem konceptu, ki deloma temelji tudi na dosežkih znanstvenikov v svetu. Odgovorno nalogo vodenja zavoda je prevzel prof. Ivan Škoflek.

Bilo je težko z varovanci in vzgojnimi osebjem — je dejal prof. Škoflek —. Mislim, da ne bom vzdržal. Danes sem srečen, ker smo uspeli dokazati pr. n. o. novega pedagoško-terapevtskega koncepta. Avstrijski pedagog A. Aichorn je že pred petdesetimi leti eksperimentalno skupino največjih agresivcev. Dopolnil jim je vse. Barak, v kateri so stanovali, so najprej razbili in razrušili. Nekaj časa je vladala anarhija. Potem pa je tako stanje začelo motiti tudi same varovance. Začeli so se dogovarjati in postopoma so se vse bolj dogovarjali in organizirali življenje v skupini. Pozitivne sile so ustvarile vzorno skupino. Nekaj od Aichornovega učenja je bilo sprejeto tudi v Logatcu. Tu se varovancem dopušča marsikaj, o čemur prej niso smeli niti misliti. Direktivno vodenje vzgojne skupine namreč ustvarja apatične osebe brez pobud. Vse se jim prinese na pladnju: hrana, nagrade in celo palica.

RADIO VELEIZIJA

SOBOTA, 4. AVGUSTA 1973

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 18.00 PROGRAM ZA MLADINO IGRE NA PROSTEM
- 19.15 Izžrebanje loterije
- 19.20 SEDEM DNI V PARLAMENTU
- 19.45 Nabožna oddaja
- 20.00 Napoved časa ŠPORTNE VESTI Napoved vremena
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 CANTAGIRO SHOW — prenos iz Jesola
- 22.30 Recco: vaterpolo
- 23.00 DNEVNIK

DRUGI KANAL

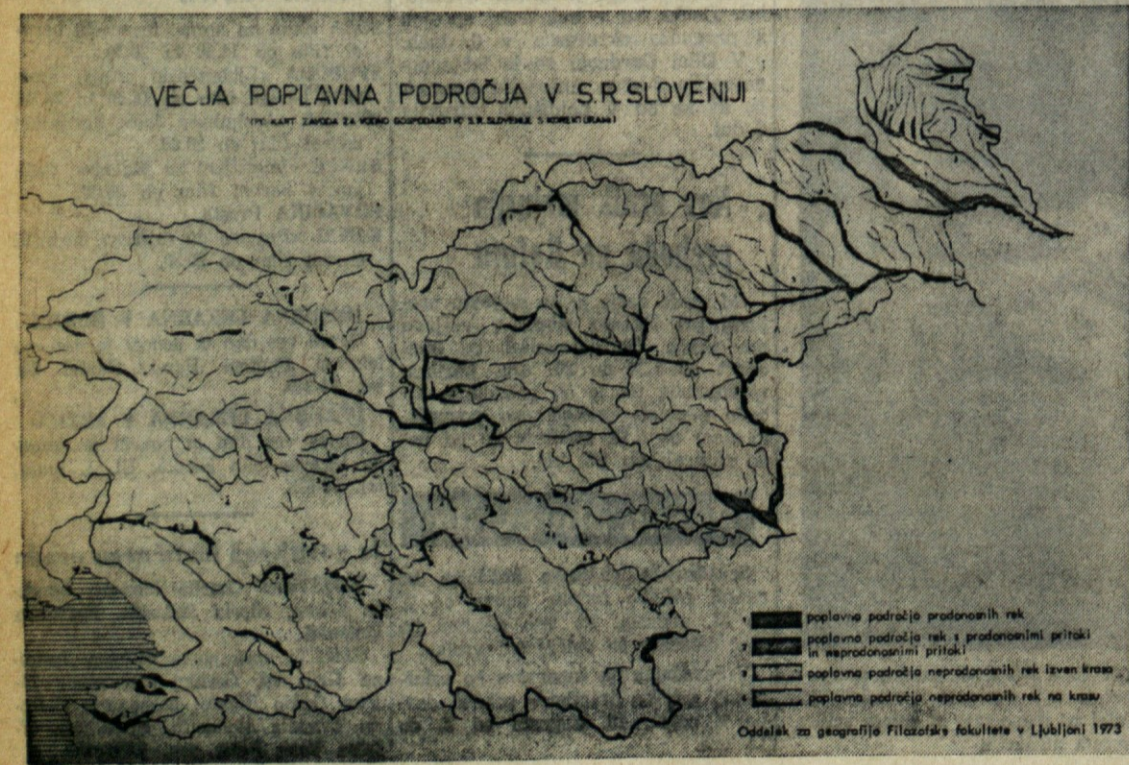
- 18.15 EVROVIZIJA: LAHKA ATLETIKA — prenos iz Norveške V Oslu se vršijo semifinálna lahkoatletska tekmovanja za Evropski pokal. Sodelujejo italijanski atleti, ki se bodo spoprijeli s sovjetskimi, britanskimi, madžarskimi, norveškimi in belgijskimi. Ker pa so Sovjeti daleč najmočnejša reprezentanca, se bo Italija morala predvsem spoprijeti z Angliji, ki ji uidejajo biti najnevarnejši tekmeči. Močni so predvsem na srednjih progah, kjer razpolagajo z atletičarji svetovnega slovesa, kot sta na primer Jenkins in Bedford Sicer pa se bo Velika Britanija, tudi če bi bila premagana, vseeno udeležila finala, kolikor bo ta država organizator finalnega tekmovanja, ki bo v Edinburgu. Na tekmovanju v Oslu, ki se bo zaključilo jutri, bo zanimivo prisostvovati dvoboju med Menno in Sovjetom Borzovom.
- 21.00 DNEVNIK
- 21.15 ODKRITJE IZVIROV REKE NIL IL GRANDE CONFRONTO Skozi vse leto 1864 Samuel Baker in njegova mlada žena Florenca raziskujeta notranjost Afrike, da bi odkrila tajni Nilov izvir. Dotedaj ni nobena bela žena še stopila na to področje črnega kontinenta, zato so njeni dolgi plavi lasje povzročili pravo senzacijo pri vseh plemenih, ki so jih raziskovalci srečali. Poglavar enega od teh plemen, Kamrasi, se je vanjo zaljubil in predlagal Samuelu, da bi zamenjala ženi. Raziskovalec je bil primoran mu zagroziti s pištolo. Na koncu zakonca Baker le odpotujeta dalje. Njuno potovanje traja čela tri leta, medtem oba Bakerjeva čisto živita skupaj z domorodci in pri tem zbirata dragocene znanstvene podatke. Vendar se zanemarjata osnovnega cilja potovanja in končno odkrijeta slapove Murchison in Albertovo jezero, kar je zelo važno za odkritje pravega Nilovega izvira. Medtem se v Londonu nadaljujejo spori in polemike med obema raziskovalcema — tekmečema, Burtonom in Spekejem. Javnost se zelo ogreje za sam spor, ustanova British Association pa v Bathu organizira o tem javno diskusijo. Na predvečer pa Speke umre, po nesreči se na lovu ustrelj s svojo puško.
- 21.15 RUGGERO RICCI izvaja Paganinijeva dela Nastop violinista Ruggera Riccija s Paganinijevimi skladbami. Izvaja Koncert št. 4 za violino in orkester. To delo je bilo prvič predvajano v Frankfurtu. Ob Paganinijevi smrti je partitura prišla v last njegovega sina, nakar se je njen solistični del izgubil. Po dolgotrajnem iskanju so ga spet našli. Našel ga je zaloznik Natale Gallini med arhivom slavnega kontrabasista Giovannija Bottesinija. Leta 1954 je Koncert bil v celoti izvajan v Parizu, pod vodstvom Gallinijevega sina Franco. Na tem koncertu je igral violinist Arthur Grumiaux. Delo je predvsem učinkovito v svojem srednjem delu in zelo zahtevno zlasti za soliste, kot vsa skladateljeva dela.
- 23.05 SEDEM DNI V PARLAMENTU
- 18.00 JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA
- 18.15 OZBORNIK
- 18.15 ATLETSKA TEKMOVANJA MOSKIH ZA EVROPSKI POKAL Prenos iz Celja
- 20.20 PRAVNUKI — barvni film
- 20.45 RISANKA
- 21.00 TV DNEVNIK
- 21.30 IGRE BREZE MEJA 1973
- 23.00 ŠERIF V NEW YORKU Šerifski barvni film Šerif v New Yorku ali slavnj šerif iz Taosa v Novi Mehiki bo odšel dva sobotna večera ostal gost v naših domovih kar dobro uro in pol, kar bo prav gotovo razveselilo ljubitelje tega simpatičnega in nevsiljivega «praktikanta» pri kriminalističnem oddelku newyorške policije. Prva od dveh uro in pol trajajočih epizod bo pripovedovala o stevarstvu, ki se po službi pojavijo v drugi preobleki in ropajo draguljarne ter bogate starce, ki imajo safe polne dragocenega nakita.
- 24.30 TV KAZIPOT
- 00.55 POROČILA
- KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA
- 18.15 LAHKA ATLETIKA — Prenos iz Celja
- 20.20 GLASBENI INTERMEZZO — v barvah
- 20.45 OBTOŽENA PRICA — Film iz serije «Dekleta v modrem»
- 21.15 POROČILA
- 21.30 ZGODBA O WILLU MANSONU — Film iz serije «Golo mesto»
- 22.20 MALI KONCERT: PESMI MOJE MATERE — Izvaja kvartet «Josip Slavenski»

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Poslušajmo spet, izbor iz tedenskih spredaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.30 Koncertisti naše dežele; 18.45 Orkestri proti orkestru; 19.10 Aleš Lokar: Tržcan v Ameriki (5); «Potovanje proti Amazoniji»; 19.20 Revija zborovskega petja; 20.00 Sport; 20.35 Teden v Italiji; 20.50 «Upor v Podgradi» — radijska drama; 21.30 Vaše popevke; 22.30 Zabavna glasba.

III PROGRAM 9.30 Posebna oddaja; 10.00 Koncert; 12.15 Glasba skozi časa; 13.30 «Princ Igor» — opera v štirih dejanjih; 17.45 Strani iz albuma; 18.30 Lahka glasba; 19.15 Koncert v večeru; 21.30 D. Sostakovič in P. I. Čajkovski; 23.05 «Nedelje v januarju» — radijska igra.

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Pionirski tednik; 10.35 S slovenskimi ansambli zabavne glasbe; 10.50 Zavarovalnica Sava radijskim poslušalcem; 11.15 Ključno letovišče; 12.20 Z nami doma in na poti; 13.10 Melodije za opoldan; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Čez travnike zelene; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji; 16.30 Glasbeni intermezzo; 16.40 Pojo naši operni pevci; 17.00 «Vrtljak»; 17.40 Dvajset minut s Plesnim orkestrom RTV Ljubljana in gostjo Marjotko Falk; 18.10 Glasbena medigra; 18.20 Gremo v kino; 19.15 Urad za najdene skladišče; 19.45 S knjižnega trga; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Minute s triom Vitala Ahacića; 21.00 V soboto zvečer (revijski nastop gostov na festivalu «Slovenska popevka 73» 3. večer; 22.00 Zabavna radijska igra Alan Franck: Dekle z Marne; 22.55 Glasbena medigra; 23.20 Oddaja za naše izseljence; 24.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

II. PROGRAM 7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pojeta Shirley Bassey in Bobby Solo; 9.35 Strnjena

Meso je - izbire ni

Ljubljana: samo sprednji deli govedine, konjskega mesa je dovolj, svinjine in teletine primanjkuje — Ne manjka perutnine, rib je tudi dovolj

LJUBLJANA, 2. avg. V Ljubljani je dovolj gospodinj, ki si morajo vsak dan beliti glave, kaj bodo skuhale za kosilo. Med zelenjavo je izbira velika, čeprav so cene visoke. Pri izbiri mesa pa se zatakne. Edino meso, ki ga trenutno v Ljubljani ne primanjkuje, je konjsko, ki ga prodaja Mercator v svoji mesnici na glavnem živilskem trgu.

Med mesom, ki je napredaj v ljubljanskih mesnicah, prevladujejo sprednji goveji deli in perutnina.

Pri Nami imajo tu in tam na prodaj tudi nekaj svinjine in teletine. Pomurka na glavnem živilskem trgu ima poleg govedine in perutnine ter občasno svinjskega

mesa na prodaj tudi puranje meso brez kosti po 58 dinarjev za kilogram. Mercatorjeve poslovalnice tudi v govedino niso najboljše založene, prav tako pa tudi nimajo dovolj perutnine. Emona nima na prodaj teletinega mesa približno štiri mesece, dovolj pa imajo v prodajalnah prednjih govejih delov.

Amfore z grške galeje

VIS, 1. avg. (Tanjug) — Skupina arheologov pod vodstvom kustosa arheološkega muzeja v Splitu Nenada Kambija je končala raziskovanje starogrške galeje, ki je potopila med 2. in 1. stoletjem pred n. š. v uvalu Vela Svitnja na otoku Visu, v globini okrog 35 metrov. Ekipe je v desetih dneh potegnila z dna 447 amfor, v katerih je ladja, ko jo je doletel brolom, prevzela vino. Lani so prav tam potegnili iz morja 166 amfor.

Občasno ga lahko zmanjka v Sloveniji in Hrvaški - Tudi uvoz?

BEOGRAD, avgusta (Tanjug) — Bencina bo dovolj kljub navali tujih turistov, ki prihajajo v našo državo ali pa se peljejo skozi Jugoslavijo. Občasno pomanjkanje bencina je pričakovati v Sloveniji in na Hrvaški, vendar ne za dolgo. Optimistično stališče v poslovnem združenju nafte in industrije »Petrol-union« v Beogradu pojasnjuje s tem, da rafinerije delajo z vso močjo. Morebitno, pomanjkanje bencina bo odpravljeno z intervencijskim uvozom. Tržišče je dobro preskrbljeno z bencinom tudi zato, ker se je domača poraba po junjski podražitvi zmanjšala.

vrste, svinjina s slanino in drobovina. Dobro meso je moč kupiti le enkrat do dva krat na teden. Zato ga številni kupujejo v Čakovcu in Varaždinu. Posebej problematično je v lendavski občini, kjer mesa v prodajalnah skoraj ni.

Na Dolenjskem sivega govejega mesa ne manjka, prav tako ne perutnine in prekajene mesa. Podobno je v krški občini Najboljšo preskrbo imajo v Črnomlju.

V Zasavju je dovolj govedine in perutnine, uvoženo svinjino pa je inspekcija prepovedala prodajati v mesnicah, lahko jo samo predelajo. Teletine v zasavskih mesnicah ni.

Iz Kopra poročajo, da prebivalstvu obalnega območja ne grozi brezmesni dnevi, čeprav se je zaradi turističnega dotoka število ljudi ob obali skoraj podvojilo. V vseh mesnicah je vedno do-

volj mesa. Izbira pa je slaba. Tudi mesnice v sezonski občini imajo v prodaji dovolj mesa. Govedine sploh ne primanjkuje, vendar je izbira pičila. V gostinskih podjetjih pravijo, da so se preskrbeli z mesom prek različnih podjetij, s katerimi so sklenili pogodbe.

Pretekli mesec so pristojni organi občinskih skupščin na podlagi zveznega sklepa dali soglasje za podražitev perutnine. Takrat se je perutnina povprečno podražila za 1,4 dinarja pri kilogramu. Zdjaj pa perutninarji kombinati zahtevajo ponovno zvišanje cen. Če bo zahteva sprejeta, bodo kupci v prihodnje plačevali perutnino povprečno po 26,50 dinarja za kilogram, na obalnem območju pa po 27 dinarjev.

Dobro ribji ulov

Iz Kopra poročajo, da so ribarnice dobro založene s svežimi ribami, zlasti s sardelami. Pred dnevi so nalovili na dan le 5 ton rib, zadnje dneve pa jih ulovijo kar petkrat več.

DOPISNIKI DELA

Drugič presadili ledvico

To je doslej edinstven primer v jugoslovanski medicini

BEOGRAD, avgusta — Vozniku avtomobilskega podjetja »Beograda Petru Golovcu se je drugič presadila ledvica in to pot uspešno, kar je doslej edinstven primer v jugoslovanski medicini. Danes so sporočili z Reke, da je prof. dr. Vinko Frančeski v bolnišnici na Reki uspešno presadil že drugič ledvico. »Ledvica, ki jo je Petru dala njegova mati Grozdina, dobro deluje. «Peter bo v kratkem odšel iz bolnišnice, je izjavil dr. Frančeski.

Prvič so presadili ledvico Petru v klinični bolnišnici v Beogradu leta 1971. Ledvico mu je dal njegov oče Slobodan. Ta presaditev je na žalost ni uspela in ledvica je odpovedala. Drugo ledvico mu je podarila v začetku tega leta njegova mati, ki si je v kratkem času opomogla in sedaj v svoji vasi Vrgočnica blizu Valjeva opravlja vse hišne posle in pričakuje vrnitev svojega sina z Reke.

Globoko so korenine

V Brezovici pod Brkini bodo v avgustu slavili 90-letnico tabora in konec del na 2,5 kilometra dolgem cestnem priključku — Vsaka družina je prispevala

Pred Materijo se odcepi od glavne ceste Kozina—Podgrad stranska vznoja pot proti Brezovici. V imeniku krajevni imen v Sloveniji Brezovici ni malo. Zgodovinski viri navajajo marsikatero ime njih. Vendarle pa bo le Brezovici s podnožja Brkinov za vedno ostalo v zgodovinskih zapisih posebno mesto.

Boj za obstanek

Kot da bi se hotela skriti rodovodnim osem, se je Brezovica raztegnila v dolino za nizkim kraškim holmom. Takoj ob začetku vasi je spomenik in na njem napis, da so ga postavili leta 1908 ob

25-letnici tabora. Narodnim taborom v Kubeđu, Kastvu, Dolini, Lindaru in Svetem Petru v Sumi se je pridružil tudi tabor v Brezovici. Takrat je bila Brezovica pomemben kraj, svojevrstno žarišče boja za nacionalni obstanek.

Letos poteka devetdeset let, kar so na shodu pod mogočo lipo odmevale besede taboritov. Drevo še stoji, lipa je stara več sto let in pod njeno krošnjo so se zbirali vsačani, kadar so obravnavali svoje velike stvari.

IVAN ČEVNA: »Tu sem se rodil...«

Vedno kot ena družina

»Bili smo vedno kot ena družina,« pripoveduje Ivan Čevna, ki se je v Brezovici rodil in tu mu je minilo tudi sedemdeset let njegovega življenja. »Vedno smo držali skupaj: pod Italijo, ko je bilo marsikaj hudo, da se povedati ne da. Enotni smo bili v osvobodilnem boju; v naši vasi ni bilo nikogar, ki ne bi bil z vsem srcem za osvo-

Cesta, cesta...

»Zdaj bo v vas lahko prišel tuj turist avtomob, če ne drugače, da bo vsaj otroke peljal v šolo,« se veselijo te prihodnosti v Brezovici. Nekdaj je bila v Brezovici

štirirazredna šola, središče prosvetnega življenja na vasi, kar pomeni najstarejši vaščani. Otroci hodijo zdaj v šolo v Materijo. Šolsko poslopje je za zapuščen.

V pogovoru prikažejo tudi misli na kmečki turizem. Sredi vasi je na lepi legi vaska gostilna. Že zdaj prihajajo sem dostikrat počitka željni ljudje. Nekateri privabljajo raki, ki jih je dosti v potoku z bistro vodo. Drugi pridejo sem zaradi gozdov, ki se razraščajo proti Arčvižam in poskušajo srečo z iskanjem gob. Zdjaj še redke, pa privede sem tudi mir, kot da je Brezovica daleč od sumnega sveta.

GUSTAV GUZEJ

Cesta po Baški grapi

Podpisana pogodba za ureditev prvega odseka — Začetek že avgusta

TOLMIN, avgusta — Na sedežu občinske skupščine so podpisali pogodbo med republiko in občinsko skupščino za ureditev prvega odseka ceste po Baški grapi v vrednosti 2,5 milijona din, ki ga bodo zgradili letos.

Delovne organizacije tolimske občine in občinska skupščina bodo s kreditom cestnega podjetja Nova Gorica prispevale milijon dinarjev. Cesto bodo začeli urejevati ob koncu avgusta. Tako so po dogovorih razpravah in poskusih le prebili led, da se začne graditi pomembna cesta po Baški grapi, ki povezuje Primorsko z Gorenjsko in je tako pomembna turistično zelo gospodarska.

PETER POTOČNIK

Dnevi brez bencina?

Občasno ga lahko zmanjka v Sloveniji in Hrvaški - Tudi uvoz?

BEOGRAD, avgusta (Tanjug) — Bencina bo dovolj kljub navali tujih turistov, ki prihajajo v našo državo ali pa se peljejo skozi Jugoslavijo. Občasno pomanjkanje bencina je pričakovati v Sloveniji in na Hrvaški, vendar ne za dolgo. Optimistično stališče v poslovnem združenju nafte in industrije »Petrol-union« v Beogradu pojasnjuje s tem, da rafinerije delajo z vso močjo. Morebitno, pomanjkanje bencina bo odpravljeno z intervencijskim uvozom. Tržišče je dobro preskrbljeno z bencinom tudi zato, ker se je domača poraba po junjski podražitvi zmanjšala.

Enakost jezikov v SFRJ

O tem je na sestanku kongresa esperantistov govoril dr. P. Zlatnar

BEOGRAD, avgusta (Tanjug) — Današnji plenarni sestanek 58. svetovnega kongresa esperantistov, ki poteka v Beogradu, je imel za temo »Enakost jezikov v teoriji in praksi«. Prebrali so okoli 20 referatov in poročil s tega področja.

Udeleženci kongresa so s posebnim odobravanjem pozdravili poročilo dolgoletnega predsednika Zveze esperantistov Jugoslavije dr. Petra Zlatnarja o uresničevanju jezikovne enakopravnosti v naši državi.

Dr. Zlatnar je ob tem podaril vedno večjo podporo, ki jo jugoslovanski esperantisti dobivajo od družbeno-političnih teles, posebej še od Socialistične zveze.

Prvi korak k znanosti

V Cerknici se je končal tradicionalni tabor »znanost mladim« - Že tradicija

CERKNICA, avgusta. Na skromni slovesnosti v cerkniški šoli so se zadnjič sešli udeleženci VII. tradicionalnega tabora »znanost mladim«.

Prvič doslej so se sešli mladi znanstveni delavci Slovenije s predstavniki zamejskih Slovencev iz Trsta, Porabja in avstrijske Koroške.

V Cerknici se je 19. julija zbral 36 mladih raziskovalcev, ki so se razdelili v tri skupine: geomorfološko-speleološko, etnografsko in biološko. Po krajšem spoznavanju Cerknice in njene okolice so se pod vodstvom mentorjev, priznanih slovenskih raziskovalcev magistrata dr. Rada Gospodarčiča, dr. Borisa Kuharja, prof. »Tanje Tomažič in prof. Mehtilde Ulepe, lotili dela.

Največ uspeha je imela arheološka skupina, ki je pri farni cerkvi v Cerknici našla na zelo zanimive najdbe. Organizatorji, predstavniki republiškega koordinacijskega odbora gibanja »znanost mladim« pravijo, da je bil namen tabora v celoti dosežen. Mladi gimnazijci-raziskovalci se ne nekaj let zbirajo z namenom, da bi se pod vodstvom priznanih strokovnjakov udeležili v znanstveno raziskovalno delo, ki naj bi mladim

postalo po končanem študiju tudi poklic.

Kot je nekajkrat doslej, bodo tudi letos o delu cerkniškega tabora, kot tudi ostalih treh taborov, ki so že bili ali še bodo v Sloveniji, izdali poročila vseh strokovnih skupin v skupni brošuri.

V. SMOLE

Gneča v »banjah« Srbije

NIS, avgusta (Tanjug) — Poplave in zadrževanje v ožji Srbiji imajo te dni več kot 100.000 gostov, ki se tu zdravijo ali preživljajo letni odih. V bolj znanih toplicah, kot so na primer Vrnjačka Banja, Soko Banja, Niška, Brestovačka, Mataruška, Si-jerinska, Vranjska in še nekatere, kot tudi gorska letovišča na Jastrebcu, Kopaoniku in Crnem vrhu imajo zdaj sedena v družbenem sektorju vasa letišča do zadnjega, prav tako sasedena tudi bolj zasedena zasebna letišča. V Niški banji so letišča oddana že za več mesecev vnaprej. Tudi tisti, ki so dobili prostor v Soko banji, se štejejo za srečne. Če bi toplice imele več letišč, bi lahko sprejele še najmanj 10.000 gostov, kolikor jih čaka z zdravniško napotnico za zdravljenje. Številne toplice v ožji Srbiji bodo letos imele doslej rekordno število gostov. V Vrnjački banji računajo z več kot 150.000 gosti.

BERITE PRIMORSKI DNEVNIK

Za poroko gre...

In za pokojnino: starci se vežejo, da bi si zagotovili preskrbljeni konec življenja — Sicer pa, zakaj ne?

NEGOTIN, avgusta. Čeprav starke v mnogih vaseh tega dela Srbije nikoli niso bile niti en sam dan v službi, so si vendarle zagotovile kar lepe pokojnine. Na stara leta so se poročile z upokojujenci...

Pogosti so primeri, da ženin umre kak dan po poroki. Milena Milanović iz Jasenice se je z 82-letnim upokojujencem poročila natanko dva dni pred njegovo smrtjo.

Jovana takorekoč na smrtni postelji ukanila s poroko. Ko je bil že skoraj brez zavesti, so ga poročili z žensko, ki je dobila njegovo pokojnino in del imetja. Le dva meseca po poroki je Jovan umrl.

Pravilni pravijo, da je takih primerov v Negotinski pokrajini kar precej.

Skadru iztrgati zemljo

Kaj vedo povedati v titograjskem »13. juliju«

»Ja, vidite, mi smo predvsem še mlada organizacija, saj še nismo ućakali niti desetletnice delovanja, kljub temu pa mirno lahko trdim, da smo ubrali dobro pot, prihodnjih časov se nič kaj ne bojimo. Menim, da bomo dokaj uspešno prebrodili tisto, kar se bo še zgnilo nad nas. Res, marsikaj je treba še popraviti, izboljšati in se povezati na vse močogočevetrove, vendar pa bo šlo.« Tako je bil uglasen začetek pogovora s pomočnikom glavnega direktorja titograjskega kmetijskega kombinata »13. julij«, ko smo se tistega vročega dopoldneva oglasili pri njih, da bi nam kaj več povedali o tem, kako živijo, delajo, kaj jih pritiska k tlom, kakšni so njihovi načrti in hotenja in tako naprej.

Nevsiljivi pa zgovorni sobesednik nam je med živahnim pomenkom razgrnil marsikaj zanimivega, neskrbite upe vzbujajočega, pa tudi z grenkobo začudenega.

»Ker je morebiti lepo in prav, da se začnete začeti pri začetku, naj vam povem, da smo sedaj največji črnogorski kombinat postavili na noge leta 1964 iz nekaj kmetijskih organizacij in bolj ubornih predelovalnih obratov. Kar hitro smo si krčili pot navzgor, tako da ima danes naša organizacija 1.500 zaposlenih, sestavljena pa je iz relativno samostojnih organizacij in obratov, od denimo klavnice, mlinov, vinske kleti, več farm, pa do mlekarne. Že iz tega se vidi, da je osnovno načelo našega kom-

binata specializirana dejavnost po posameznih področjih, je pomočnik »glavnega« plet naprej nit pogovora.

Slastni pršut in sortni »vranac«

In kakšne blagodati da gojijo in pridelujejo v »13. juliju«? Močakar srednjih let je kar iz rokava stresel številke o njihovih pridelkih in proizvodih, pri čemer seveda ni pozabil navreči, da poleg drugega pošiljajo na trg tudi znameniti nješki pršut pa seveda črnogorsko žganje lozovčar in viso-

ko kvaliteto črno vino »vranac«, ki ga pridelujejo iz istoimenskega grozdja.

»Že sedaj pridelamo na leto na 150 vagonov zgodnjih in malo kasnejših breskev, od tega jih gre precejšen del v severne dele države, v Maribor, Ljubljano, Zagreb in drugam. Letni pridelček grozdja se suče pri prav tako 150 vagonih, nadalje 280 vagonov črnega vina, od tega znaten del znanega »vranca«. To vino uporabljajo v drugih republikah pretežno za oplemenitenje drugih vrst vina, prodajamo ga tudi Slovenijavim. Po naših računih je 10 vagonov žlahtnega »vranca« dovolj, da izdatno izboljša kvaliteto kakim stotim vagonom nesortnega vina.«

Titograjski kombinat si je že uspel, vsaj po njihovih besedah, priboriti prvo mesto v državi v gojenju in letni prodaji kalifornijskih postvri. Kar dvesto ton teh postvri »izgine« širom po državi, največ pa jih prodajo v Dalmacijo in v Primorje. Sedaj se ubadajo z načrti, da bi sčasoma prešli na letno »proizvodnjo« 400 ton kalifornijskih postvri.

Oberoč so zvedeli, kakaj in kako je to močogoč. Sobesednik nam je pojasnil, da zaradi izjemno ugodnih pogojev v njihovih ribogojnicah postvri ne potrebujejo sedem mesecev, da dosežejo težo 300 do 350 gramov, kar je primer skoraj povsod drugod. Pri njih se ta čas skrajša na le štiri mesece in ribe so »godne« za trg in za na krožni-

ke. Podobne ugodnosti in seveda prednosti imajo tudi v nekaterih drugih stvarih. Zaradi toplega sredozemskega podnebja se lahko okoriščajo s tako imenovano časovno enoto, saj breskve in grozdje dozorejo občutno prej, kakor pa v severnejši in globlje v celino zrtih območjih Jugoslavije.

Se je bilo govora o tem, koliko tisoč litrov mleka vržejo na trg, mlečnih izdelkov, koliko tisoč ton raznih vrst mesa, več sto milijonov nageljnov, ki se »porazgubijo« po večini po republiških glavnih mestih. Kar mimogrede je padla beseda o tem, ali so se oziroma ali se opletajo z izgubami, ki tako pridno strašijo ponekod po našem gospodarstvu. »Ne, nobenih izgub nimamo, izgub pa res ne poznamo. Seveda so težave s krediti za načrtovane projekte, vendar menimo, da nekoako le bo.«

In kako je z osebnimi dohodki v kombinatu? Pravijo, da se je zdajšnji povprečni dohodek vzpel na stoštrideset starih tisočakov, do konca leta pa mu bodo boljše primikalni še deset, seveda starih tisočakov. Ti dohodki vsekakor niso bogvejakaj, zato je predvsem pred kakim letom prišlo do »preplevanja« visokokvalificiranih strokovnjakov v podjetja, kjer so jim nudili več cvenka. Zatrlih so, da s tem nimajo več kakih omembe vrednih problemov.

Ker smo kmalu ugotovili, da se v »13. juliju« vneto ubadajo z obsežnimi načrti glede prihodnosti, smo pobrali, kaj in kakšno je realna podlaga za tako kovanje načrtov nadaljnjega razvoja. »Najbrž poznate vsaj obrise programa za melioracijo, osušitev in namakanje velikih predelov Černogorskega polja in obalnih območij Skadarskega jezera. Idejni načrti za ureditev teh območij segajo sedem let nazaj, pri njih pa že od vsega začetka sodelujeta tudi mednarodni organizaciji FAO in OECD. Gre za to, da bi postopoma osušili del obale Skadarskega jezera in na njem izdelali vodno gladino, poleg tega pa z namakanjem in z dru-

gimi načini naredili rodovitno sedaj večidel še pušto Černovsko polje.«

Po malo približji seznanitvi s temi načrti je bilo lahko izračunati, da bi na tem območju tako pridobili za 23.000 hektarov nove plodne zemlje, po končni etapi pa kar kakih 30.000 hektarov, od česar bo največ pripadalo kombinatu »13. julij«, ki se za ta projekt tudi najbolj živo zanima. Če vemo, da ima sedaj Črna gora 66.000 hektarov orne zemlje, potem preprosta računica pove, da bi se plodna površina povečala skoraj za še enkrat, kar je za hribovito in gričevnato republiko izrednega pomena.

Določeni ljudje se kajpak zmrdujejo in zmigujejo ob vsem tem, češ vrag si ga vedi, kako bo to uspelo. Taki negotovalci se najdejo celo v vrstah kmetijev, vendar nas to ne čudi, saj se vedno porajajo pritisli tudi znotraj prizadetih področij gospodarstva. Ob tem le to, da bi se morali enkrat prenehati tako obnašati, kakor da je kmetijsko vseljudsko skladišče, iz katerega bi vsak sam jemal, ne pa daljal.

Poglejte: v jugoslovanskem merilu bomo bržkone že letos dali za uvoz hrane 400 milijonov dolarjev, prihodnje leto grozi, da se bo ta številka povzpela celo na 800 milijonov dolarjev, če se bomo obnašali tako, kot se obnašamo sedaj. Sedanja dohodki od turizma se vrtili pri 500 milijonih dolarjev na leto, in če bo šlo tako naprej, bo ta in še drugi denar hitro pogoltnil uvoz hrane. In če zadevo pogledamo še z druge strani. Po našem mnenju je ravno hrana bistveni del turizma, ki ga lahko s številkami prikazemo tako, da predstavlja dve tretjini te dejavnosti. Če bi šli v tem sklepanju še kak korak naprej, zlahka ugotovimo, da se lahko le še primerno za glavo, in dobro bi bilo, če bi se in ne bi rinitli v taki smeri naprej.«

S tem kritičnim opozorilom je hotel pomočnik glavnega direktorja kombinata pravzaprav samo podkrepiiti upravičenost obse-

nega projekta, imenovanega tudi »Černovsko polje in obalno območje Skadarskega jezera«. Seznanili smo se s tem, da so za omejenen načrte izdelali dve projekti: enega domači strokovnjaki, drugega strokovnjaki OECD, tretjega pa strokovnjaki FAO oziroma strokovnjaki družbe »Ingenieria« iz Rima.

Italijanski strokovnjaki so prišli do zaključka, naj bi po pridobitvi več deset tisoč hektarov plodne in orne zemlje na Černovskem in skadarskem območju pridelovali predvsem pšenico, industrijske rastline in sladkorno peso ter se ukvarjali z živinorejo. Naši strokovnjaki in vrsta tujih so temu nasprotovali, češ da bi tako vrtilj stran izredno ugodne prednosti sredozemskega podnebja. Zato so predlagali, naj bi se kmetijstvo na tem območju opiralo predvsem na intenzivno pridelovanje visoko kvaliteten in povsod iskanih vrst pridelkov — kot so zgodnje grozdje, breskve, mandarine — zgodnjih povrtin in pa sortnih vin ter potrebnih živalske krme. Ta varianta je bila tudi sprejeta in začeta dela so že stekla.

Po besedah ljudi iz »13. julija« sedanja dela na Černovskem in skadarskem območju zaposlujejo 1600 ljudi, vrednost investicije pa se vzpenja v tri milijarde novih dinarjev, čeprav vse še zdaleč niso zagotovljene in jih je treba iskati na vseh koncih in krajih. Povedali so tudi, da bi že s tem, ko bi Skadru iztrgali 10.000 hektarov plodne zemlje, onod lahko pridelali toliko vagonov in ton mandarin, da bi zadovoljili ves jugoslovanski trg. Poleg 1.000 vagonov mandarin bi po uresničenih načrtih iz bogatih nebrj tega kosa črnogorske zemlje pridobili še prek 4.000 vagonov kvaliteta vina, 170 vagonov žganja, 4.000 vagonov povrtnin, če se zaustavimo samo pri glavnih dejavnostih. To pa so splošne številke, nad katerimi so se v kombinatu »13. julij« temeljito zamislili in vedo, kaj bi pomenile za njih in za nas.

AVGUST PUDGAR

ATLETIKA

DANES IN JUTRI V CELJU

Polfinalno tekmovanje za EP Športne dejavnosti so v Zahodni Nemčiji urejene precej drugače kot v Italiji

Za vstop v finale se borijo Zahodna Nemčija, Poljska in Finska - Jugoslavija upa na četrto mesto

Celjsko tekmovanje je daleč najzanimivejše od tih, ki bodo na sporedu v tem izrednem atletskem tednu. Tri ekipe se namreč lahko enakovredno potegujejo za osvojitve prvih dveh mest in torej za napredovanje. Poljaki, Nemci in Fini bodo nedvomno pozitivni tekmovalci, ki je bilo prej že večkrat odločeno ob sami sestavi skupin. Velik favorit je bila v začetku Zahodna Nemčija, njeno državno prvenstvo v Berlinu pa je pokazalo nekaj praznin in v Nemčiji je nastal pravi preplah. Nihče si sedaj ne upa trditi, da bo ZRN gotovo prva. Kot že večkrat so Nemci vložili preveč truda v manj pomembna srečanja (proti ZDA) in potrošili najboljše moči pred glavno obveznostjo. Težko bo seveda izločiti ZRN, ki ima še vedno precej rezerv. Poljska ima tudi nekaj šibkih točk, zato pa izgleda čvrstejša svesta Finska, ki letos jasno računa na kvalifikacijo.

Za trojko se bodo Španija, Švica in Jugoslavija pomerile v enačnem polfinalu. Domačini računajo na četrto mesto. Peto bi bil že neuspeh, ker je razlika s Švicco majhna. Španijo so lani že premagali in bi morali do takega uspeha priti tudi letos.

V jugoslovanskem taboru, ki je priprave za tekmovanje opravil v Celju, vlada dobra mera optimizma. Utrujenosti ni čutili. Nasprotno! Mnogi atleti šele sedaj prihajajo v formo in so za priložnost napovedali dobre rezultate.

Poglejmo kakšni bodo nasprotniki:

Jugoslovanke v Sittardu

Jugoslovanske atletinje se bodo borile za vstop v finale tekmovalnega evropskega pokala v Sittardu. Med drugimi bodo nastopale tudi Vera Nikolić (na sliki za Romunko Silai), Djurdja Focić in Breda Baboček.

Dr. Aleksander Gala - Peter Partizanski zdravnik

130.

Spomini o bugatega, pa tudi težkega življenja partizanskega zdravnika

Najprej je prišlo v potujočo ambulanto nekaj takih, ki so boleli zaradi luesom (condylomata lata). Kasneje je bilo tudi nekaj primerov gonoreje. Bili so sposobni za opravljanje raznih dolžnosti v šoli, zato sem jih rad sprejel in jih zdravil. Bili takrat spolno bolani niso bile majhne solze. Bog ve, kako so borci zvedeli za take bolnike. Obsojali so jih, redko kdaj jih je razumel. Mnogi so zaradi tega skrivali svojo bolezen, kar ni bilo dobro. Šola je bila primeren kraj, kjer so se ti bolniki dobro počutili. O njihovi boleznimi nisimo govorili in največkrat razen mene ni nihče vedel, kakšno bolezen je kdaj imel.

Kot je videti, je bila sestava bolnišniške šole v ambulanti kar pestra. Temu primerno je bilo tudi življenje v šoli. Zaradi vojnih časov je bilo treba opravljati dosti nalog, ki niso imele prave zveze s poukom. Vsak prihod novih in odhod starih tekmovalcev smo primerno proslavljali s kratkim kulturnim programom. Seveda le, kadar so razmere dopuščale. Iz praktičnih razlogov je bila šola navadno kje v bližini obhoda okrevanih: ali na Malih Vršah ali v Peklu in Krnicah (Jagrske). Tako so tečajniki obiskovali okrevališče in lahko videli v praksi marsikaj, kar so se učili na tečajih.

Prvi tečaj, ki sem ga vodil, je bil, kot že rečeno, na Malih Vršah. Bil je sneg. Tečajniki so sedeli v izbi okoli velike

finale so avtomatično pripuščeni in ne bi bilo niti potrebno, da se udeležujejo enega izmed treh polfinalov. Druge države pa nimajo nobene možnosti, da bi se uveljavile, čeprav imajo nekaj dobrih posameznikov.

TENIS

FINALE EVROPSKE CONE

Prekinjeno srečanje med Italijo in ČSSR

PRAGA, 3. — Zaradi slabega vremena so prireditelji finalne evropske «B» skupine teniškega turnirja za Davis pokal med Italijo in Češkoslovaško prenesli na jutri na daljevanje prvega srečanja med Barzuttiem in Janom Kodešom. Ob prekinitvi je vodil italijanski igralec pred Kodešem s 7:5, 3:6, 5:4.

VESLANJE

NOTTINGHAM, 3. — Na mladinskem svetovnem veslaškem prvenstvu v Nottinghamu se je jugoslovanski dvojec s krmarjem uvrstil v finale skupno z Vzhodno Nemčijo, Sovjetsko zvezo, Belgijo, Kanado in Francijo.

V ostalih kategorijah so se uvrstili v finale tudi italijanski čolni, ki bodo zastopali v zadnjem dnevu v četvercu s krmarjem, v dvojcu in med posamezniki.

AVTOMOBILIZEM

PO NESREČI V ZANDVOORTU

J. Stewart je favorit dirke v Nürburgringu

Dirka je veljavna za svetovni pokal - Izredni varnostni ukrepi - Tobačne tovarne bodo morale izbrisati svoja imena z dirkalnih avtomobilov

ADENAU - NÜRBURGRING, 3. — Jutri bo na znanem dirkališču Nürburgring avtomobilska dirka veljavna za svetovno prvenstvo formule 1. Dirka za veliko nagrado Nemčije bo 11. od 15. preizkušenju svetovnega prvenstva. Po žalostnih izkušnjah iz Zandvoorta, kjer je avtomobilizem zopet terjal človeški davek, se bo jutri pomerilo 27 vozačev, ki še pridejo v poštev za višja mesta na svetovni lestvici.

Favorit številka ena je pravzaprav edino Jackie Stewart, ki vodi na začasnih lestvicah s 51 točkami. Naslov svetovnega prvaka je osvojil že leta 1969 in leta 1971. Skupno pa je zmagal 26-krat in je torej dirkač, ki je bil največkrat prvi v zgodovini svetovnih prvenstev. Njegov direkten nasprotnik bo nedvomno Fittipaldi, ki mu sledi z 10 točkami zaostanka. Po treh začetnih zmagih v letošnji sezoni, je Brazilcu sreča obrnila hribe in v zadnjih dirkah ni zasedel vidnejših mest. V zadnjih dneh se je še nekoliko poškodoval gleženj, a je kljub temu sklenil, da bo startal.

Na današnji poskusni vožnji pa je gleženj delal Brazilcu Fittipaldu velike težave, kajti na cilj je prispel šele enajsti; ni pa razočaral Stewart, ki je brez posebnih težav osvojil prvo mesto.

Vrstni red na cilju poskusne vožnje:

1. Stewart (VB) Tyrrel-ford 7'07"8
2. Peterson (Šve) Lotus-ford 7'08"3
3. Cevert (Fr.) Tyrrel-ford 7'09"3
4. Ickx (Bel.) McLaren-ford 7'09"7
5. Lauda (Avs.) BRM 7'09"9
6. Reutemann (Arg.) Brabham-ford BT 42 7'15"1
7. Revson (ZDA) McLaren-ford 7'15"9
8. Beltoise (Fr.) BRM 7'18"1
9. Regazzoni (Švi.) BRM 7'18"2
10. Pescarolo (Fr.) Iso-ford 7'18"5

KOLESARSTVO

PO NEDELJSKEM USPEHU ADRIE

Lonjerci zopet med favoriti

Kolesarska sezona je v polnem teku. Po nedeljski zmagi v Lonjerju bodo predstavniki Adrije nastopili jutri na veliki kolesarski dirki veterana, ki jo prireja tržaški klub Veterani Cottur. Proga jutrišnjega tekmovalca bo zelo naporna, saj bo start dirke pred razstaviščem na Montebellu, nakar bodo morali tekmovalci prevoziti vso trase čisto do Seslana, od koder bodo zavili proti Mavhianu in Gabrovu ter naprili na dva kroga. Zaključni del dirke pa se bo odvijal po pokrajinski cesti proti Bazovici, od koder se bodo kolesarji spustili zopet do konjskega dirkališča, kjer bo končni cilj.

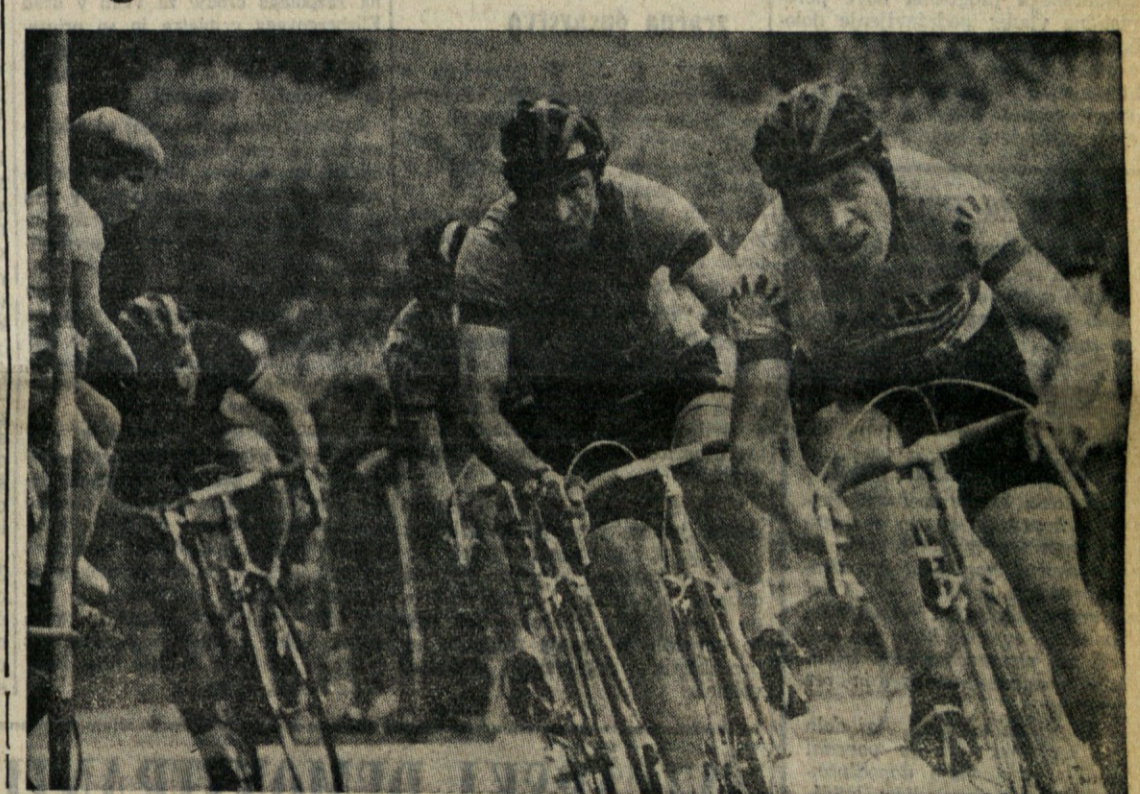
Kaže, da bodo na dirki nastopili vsi najboljši tekmovalci letošnje sezone. Med velikimi favoriti za zmago so kolesarji iz Veneta in iz Lombardije, medtem ko se domačini (deleža) Furianja - Juljska krajina) lahko zanašajo na le desletnega pravka Battistutta, na letošnjega najboljšega tržaškega predstavnika Macarola ter še na koga, ki bi se lahko izkazal v zadnjem, urenkiju. Drugače pa je v Trstu predenju mrtvilo, in to ne samo med starejšimi, pač pa tudi med najmlajšimi.

Lonjerci predstavniki ne bodo nastopili niti tokrat v popolni postavi, saj ni gotovo, če bo startal Vižintin. Zaradi službenih obveznosti se bo tekmovalca najbrž udeležil le kot gledalec, saj ni preveč priročno, da bi po nočnem delu izločil sedež na kolo. Na startu pa bodo gotovo Macarol, Maver in Bonanno, ki bodo skušali ponoviti lep uspeh, ko so doma osvojili vsa najboljša mesta.

Start 90 kilometrov dolge dirke bo ob 9.30 pred razstaviščem na Montebellu.

Mariborčan Pavel Keršič, ki se je izkazal na vseh dirkah letošnje sezone. Iz izbora kandidatov za sestavo reprezentance so izpadli vsi starejši tekmovalci, ki so dolga leta branili jugoslovanske barve v mednarodni areni. Tako ni več Pulčana Bilica, izpadla sta brata Valentić, Kuvalja nima več zaupanja zveznega kapetana, Čubrčić pa se je umaknil iz aktivnega udeleževanja po dolgi letih tekmovalca. Na njihovo mesto pa so prišli mladi fantje, ki so se povzpeli v ospredje v zadnjih dveh letih in ki so se dobro izkazali že pri mladinskih. V letošnji sezoni so nekoliko šepali v začetku leta, ko niso znali najti pravega ritma, nato pa so vendarle zadovoljili in prišli v pravo formo. Sedaj pa morajo paziti, da ne bodo prišli prekmalu iz nje. Na sliki: Pavel Keršič, Franc Hvalsti in Milivoj Pocrnja (delno zakrit) na nedeljski dirki v Kranju.

Jugoslovani za SP v kolesarstvu

Zvezni kapetan jugoslovanske kolesarske reprezentance Zvone Zvonar je objavil imena kolesarjev, ki bodo prišli v poštev za sestavo ekipe, ki bo nastopala na svetovnem kolesarskem prvenstvu v Barceloni, ki bo za amaterje 30. avgusta in prvega septembra. Izbrani so bili Janez Zakotnik, Ivan Kastelec in Drago Frelih (Rog Ljubljana), Milivoj Pocrnja, Marjan Šarič (Siporex Pulj), Pavel Keršič (Branik Maribor), Evgen Pleško (Odrad Ljubljana), Milenko Janjč (Radnički Kragujevac). Na svetovno prvenstvo bo odpotovala le četverica kolesarjev, njihova imena pa bodo znana šele po dveh dirkah v Ljubljani in v Zagrebu.

Letošnja jugoslovanska kolesarska reprezentanca je precej spreminjena, saj so v njej le mladi, ki so se odlično izkazali v letošnji sezoni. «Veterani» državne reprezentance sta Zakotnik in Pocrnja, pravno presenečenje pa predstavljata

PODATKI Z 2. DEŽELNEGA KONGRESA O ŠPORTU IN REKREACIJI

Športne dejavnosti so v Zahodni Nemčiji urejene precej drugače kot v Italiji

Za šport skrbita Zbor deželnih ministrov za kulturo in Nemški športni zbor; njune odločitve ne vežejo posameznih društev Dolgoročni «Zlati načrt» o športnih gradnjah, ki jih bo v 15 letih postavila država s pomočjo deželnih in občinskih uprav

V drugem delu reportaže o ureditvi športa v Zahodni Nemčiji navajamo podatke o osrednjih organih, ki vodijo vse športno udejstvovanje. Takoj lahko opazimo neko značilnost: nikjer nimajo državni organi večine, pa še tam, kjer je njihov glas posvetovalen, lahko krajevne oblasti upoštevajo te nasvete le, če želijo; gre torej za resnične posvetovalne organe, sestavljene predvsem iz strokovnjakov, kar se precej razlikuje od stanja v Italiji, kjer je pravzaprav ministristvo za turizem in prireditve, ki kroji športno udejstvovanje. Še eno bistveno razliko med Italijo in Nemčijo je treba res poudariti. Mislimo na dejstvo, da v Italiji dejansko šport podpira država (CONI plačuje davke od stave Toto calcio), medtem ko je v Zahodni Nemčiji država dolžna skrbeti za šport.

kot sta za šport Nemško športno združenje in Športna univerza. Takšna organa v Italiji ni, a bi bil zelo potreben, ker bi omogočil normativ tudi na deželni ravni, pa čeprav le v okviru možnosti, ki jih že imajo deželne avtonomije.

Nemški športni zbor

Nemški športni zbor (Deutsche Sportkonferenz) so ustanovili šele pred kratkim. Sestavlja ga 64 članov, in sicer predstavnik vlade, 11 predstavnikov zveznih dežel, 11 predstavnikov športnih združenj na občinski ravni, 16 predstavnikov strank, ki sodelujejo v zveznem parlamentu in 32 predstavnikov športnih organizacij. Ta organ predstavlja povezavo med športom in politično - upravnim življenjem v državi in ne sprejema ukrepov, pač pa le svetuje; te nasvete potem lahko prazadi upoštevajo ali pa tudi ne. Nasveti pa so veljavni le, če so bili sprejeti soglasno.

Zlati načrt

Na pobudo nemškega olimpijskega združenja (ki, kot že rečeno, ne ustreza italijanskemu CONI, ampak se bavi izključno s sestavo reprezentance za olimpijske igre), so po dolgoletnem študiju, preiskavah in analizah, pri čemer so sodelovale vse zainteresirane ustanove,

izdelali dolgoleten načrt športnih gradenj, ki bi jih morali postaviti v prihodnjih petnajstih letih. S temi gradnjami naj bi napolnili vse vrzeli in postavili mrežo potrebnih športnih infrastruktur po vsej državi. Ta načrt so imenovali «Zlati načrt» in predstavlja dolgoročno programiranje, ki pa ga občasno pregledajo in dopolnijo.

Zlati načrt upošteva vsakovrstno športno udejstvovanje, tako tekmovalno, kot tudi rekreacijsko, torej masovni šport za prosti čas. Pri sestavljanju načrta so upoštevali značilnosti posameznih krajev in tudi statistične podatke o številu prebivalcev, ki bi se radi posluževali programiranega objekta. Poleg tega pa se načrti skladajo z urbanističnimi načrti posameznih področij.

Finansiranje tega načrta so si organi tako porazdelili: 20 odstotkov bo krila zvezna vlada, 50 odst. bodo krile dežele (Länder), 30 odst. pa občine. Tiste občine, ki tega ne bodo zmogle, lahko zaprosijo za dodatne prispevke.

Po podatkih, ki jih je bilo mogoče prejeti, se v Zahodni Nemčiji izvaja «Zlati načrt» 80-odstotno in ga spreminjajo, da je stalno sodoben.

(Nadaljevanje sledi)

KOŠARKA

EVROPSKO PRVENSTVO MLADINIK

Jugoslavija v finalu

SANREMO, 3. — Jugoslavija je ob koncu dramatičnega srečanja premagala Madžarsko na evropskem ženskem mladinskem košarskem prvenstvu v Sanremu. Jugoslovanke so premagale svoje močnejše nasprotnice z minimalno razliko v koših in so se tako skoraj gotovo že uvrstile v finale, kamor se je že uvrstila Sovjetska zveza. V drugi tekmi B skupine pa je Španija po borbeni, toda tehnično nezanimivi tekmi, premagala Zahodno Nemčijo.

V skupini A pa je Italija izgubila proti Bolgariji po dobrem začetku v prvih minutah igre. V polovici prvega polčasa so domačinke popolnoma popustile, morda tudi zaradi tega, ker so imele že deset točk prednosti in so bile prepričane v zmago.

Izidi A skupine:
Poljska — Francija 74:54
Nizozemska — Belgija 47:28
Bolgarija — Italija 73:61
Lestvica: Bolgarija in Poljska 6, Italija 4, Nizozemska 2, Belgija 0.
Izidi B skupine:
Španija — Zahodna Nemčija 28:24
Jugoslavija — Madžarska 43:41

TOTIP

1. — prvi	1 X
drugi	X 1
2. — prvi	X X
drugi	1 2
3. — prvi	2
drugi	2
4. — prvi	1
drugi	2
5. — prvi	1 X
drugi	2 2
6. — prvi	2 2 X
drugi	X 1 2

ZSSD obvešča, da bo urad v Ul. Geppa 9/1 odprto do 23. avgusta samo jutraj od 9. do 13. ure.

(Nadaljevanje sledi)

PO SPOROČILU GLASNIKA BELE HIŠE

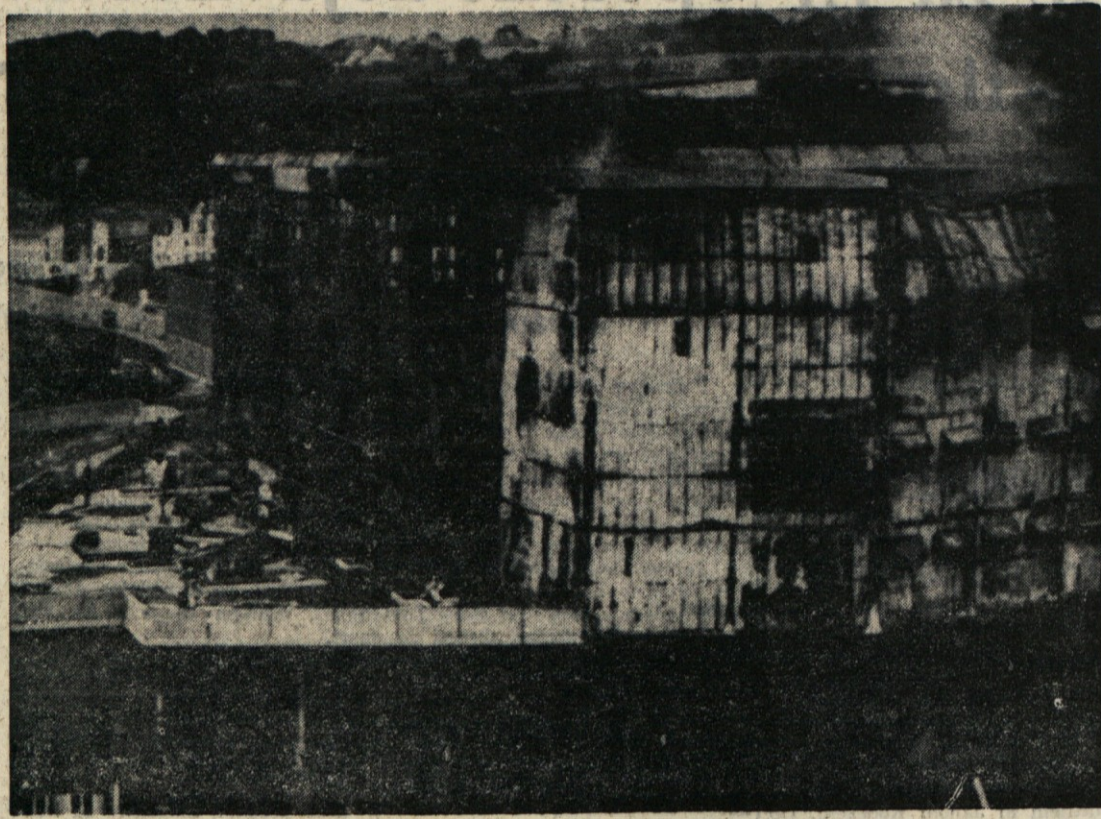
V kratkem Nixonova izjava v zvezi z afero Watergate

Bivši ravnatelj FBI Gray potrди, da je obvestil predsednika o rovarjenju Haldemana, Ehrlichmana in Deana za utišanje škandala

WASHINGTON, 3. — Bo postal Richard Nixon mitološka osebnost kot Laokoon, prvi državnik, ki je bil zadavljen z magnetofonskimi trakovi, prvi mučenik obsedenosti za perfektno komunikacijo in znanost o komunikaciji? Po vsestih iz Bele hiše, kaže da Nixon ne sprejema takih zaključkov. Predsednikov glasnik je sporočil, da je začel Nixon pripravljati odgovor vsem, ki ga obtožujejo v zvezi z njegovim ravnanjem v zadevi Watergate. Govori se celo, da bo pripravil «belo knjigo» o vseh zadevah, ki so preiskovalna komisija ameriškega senata prekinila svoje delo. Sodeč po dogodkih v Beli hiši, kjer je Nixon zbral pravico vsaj vsako pravosodnih izvedencev, ki naj

bi pravno utemeljili njegovo stališče do zahtev komisije Ervin in izrednega državnega pravdnika Coxa, bo predsednik v kratkem sprožil protiofenzivo. Nixon ni že ne kaj mesecev neposredno govoril o zadevi Watergate, branil se je le posredno in vedno tako, da je poudarjal uspehe v zunanji politiki, ki so dosegli višek z obiskom Brežnjeva v ZDA.

Kopica dokazov, ki jih komisija zbira vsak dan proti njemu, pa ga je prisilila, da se je pripravil na obrambo tudi na miniranjem polju, ki je zanj zadeva Watergate. Danes se je izvedelo, da je Archibald Cox začel preiskavo o delovanju bivšega pravosodnega ministra Mitchella v zvezi z arhiviranjem sodne

Počrnelo ograjeno zabavišče Summerland na otoku Man, v katerem je 50 ljudi tragično zgorelo

PRESUNJLJVA TRAGEDIJA V ZNANEM BRITANSKEM LETOVIŠČU

Požar uničil zabavišče na otoku Man: petdeset ljudi je izgubilo življenje

Trideset ljudi hudo ranjenih - Kaže, da je ogenj zanetil deček, ki se je igral z vžigalicami
Požar je z bliskovitostjo naglo »požrl« plasticne stene poslopja - Zaklenjeni varnostni izhodi

DOUGLAS (otok Man), 3. — Vsaj 50 ljudi je izgubilo življenje sinoči v tragičnem požaru na otoku Man, kjer je ogenj uničil zabavišče «Summerland» največji tovrstni objekt v Evropi. Zabavišče je bilo v velikanski zgradbi iz prozornega plasticnega materiala, da bi obiskovalci imeli vtis, da so na prostem.

Poslopje so zgradili pred dvema leti po vzorcu podobnega japonskega zabavišča. Načrtovalec in graditelj so zagotovili, da akrilski material, s katerim so prevlekli stene in streho, ni vnetljiv, vendar pa je ogenj »požrl« bliskovito naglo stene in streho, medtem ko so se je steklo stopilo zaradi izredno visoke temperature. Zabavišče, v katerem je bilo vsaj štiri tisoč turistov, je bilo opremljeno z bazeni, diskotekami, bari, restavracijami, plesnicami, filmsko dvorano in s posebnimi zabavišči za otroke. Danes jutraj ni ostalo drugega kot kadeče se železobetonsko ogrodje.

Požar je izbruhnil sinoči okrog 20. ure. Po pričevanju nekaterih očitovencev, naj bi ogenj zanetil deček, ki se je igral z vžigalicami na nekem balkonu. Zabavišče so odprli komaj pred dvema letoma in so zanj potrošili okrog dva milijona

na funtov sterlingov (3 milijarde lir).

Požar se je razširil z bliskovito naglico in je stopil plasticne stene poslopja. Iz gorečega akrilkega materiala je začel vhnjati plin, ki je povzročil vrsto močnih eksplozij. Preživeli so pripovedovali o »steni ognjenih žubljcev«, ki se jim je blizala z vrtočlavo naglico. Obiskovalci so se gnili proti varnostnim izhodom in v tem kaosu je bil marsikdo pomendran od bežeče množice.

Policija na otoku je začela preiskavo zaradi izjave nekaterih turistov, ki trdijo, da so bili varnostni izhodi zaklenjeni. Zabavišče je upravljal sir Charles Forte, ki je lastnik verige hotelov, restavracij in podjetij prehrambene industrije.

Po pričevanju očitovencev je bila panika med obiskovalci zabavišča, da je požar terjalo toliko žrtev. Ljudje so brezglavo tekali od ene dvorane do druge in iskali varnostne izhode. Marsikdo se je rešil tako, da je prebil plasticno steno ali pa okno. Vozduhu je bilo še veliko bolj mogoče, ker so bili stari ločeni od svojih otrok, ki so se zabavali v dvoranah, namenjenih njim. Otroci, ki so bili na kotalčiču, si niso znali odvezati kotalčic in so preplašeno kričali. Starši so tekali gor in dol po stopnicah in so iskali svoje otroke ter jih klicali po imenu.

Frank Weedon, poveljnik policije v Douglasu, je dejal, da je med žrtvami veliko otrok. Poudaril je, da doslej še niso identificirali žrtev, ker so trupla zgoznela in jih ni mogoče prepoznati. Ravnateljica oddelka za kopanje Wyn Price je povedala časnika, da je bila v salonu za sauno v 7. nadstropju, ki je opazila požar. «Videla sem velikanski blisk — je dejala — nato pa sem se spustila navzdol po stranskih stopnicah in sem na srečo našla varnostni izhod. Ne bi vedela povedati, koliko ljudi je ostalo v gorečem poslopju».

V bolnišnici v Douglasu so sprejeli okrog 30 ranjenecov od katerih je 20 v smrtnih nevarnostih. Možno je tudi, da bo število smrtnih žrtev v prihodnjih urah naraslo, ko se bodo gasilci prebili do zadnjih nadstropij poslopja.

Otok Man, ki je v prelivu med Irsko in Veliko Britanijo, je zelo znan letovišče, kjer prihajajo predvsem z turisti, ki prihajajo predvsem z Ulstra in z Irsko republike. Pred dvema leti so zgradili zabavišče, ki je včeraj terjalo toliko žrtev, z javnimi sredstvi, da bi pospešili turizem, ki je

edini vir dohodkov za otok.

Poveljnik policije na otoku Man Weedon je pozno zvečer izjavil časnika, da je bil požar verjetno namenoma podtaknjen. Poudaril je, da agenti iščejo tri do pet ljudi, ki naj bi se skrivaj oddaljili od zabavišča takoj po izbruhu požara.

Zaplemba letala zaradi tihotapljenja mamil

NEW YORK, 3. — Neko newyorški sodišče je odredilo zaplombo letala DC-8 letalske družbe «Brant», s katerim so dopotovali v ZDA trije Kolumbijci. Vse tri so aretirali na newyorškem letališču zaradi tihotapljenja mamil.

Sodnik Jack Weinstein je dejal, da je ukrep tudi pravno utemeljen in ga je primerjal zaplombo avtomobilov in tovornjakov tihotapev. Pribil je, da se letalske družbe, ki vzhajajo letalske proge z Latinske Amerike okoriščajo s tihotapljenjem «Ne znam — je dodal sodnik — če so neposredno vpletene v tihotapljenje, prepiran pa sem, da niso ukrenile ničesar za preprečevanje tihotapstva».

ZARADI VDORA PLINOV IZ BLIŽNJE MESNICE

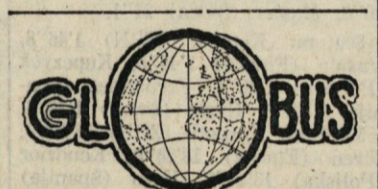
EKSPLOZIJA V KLETI: HUDO OPEČENIH 5 LJUDI

Žrtve nesreče v Meranu so gasilci-prostovoljci, lastnik hiše in njegov sin

MERAN, 3. — Štiri gasilci-prostovoljci iz Merana in še dve drugi osebi so z vso naglico prepeljali v bolnišnico v Padovo zaradi hudih opeklin.

Zivljenje petih onesrečenecv je v nevarnosti, samo eden od njih bo ozdravel v nekaj tednih. Drugi dve osebi, ki sta bili žrtvi silne eksplozije v neki hiši v Ul. Roma v Meranu, se zdravita v meranski bolnišnici.

Kako je prišlo do eksplozije v kleti poslopja, katerega lastnik je 56-letni Anton Matha, še ne ve. Gotovo je le, da je Matha opazil v prejšnjih dneh, da v kleti zavarja po neznanem plinu. Ker je bil zaskrbljen, je poklical na po-

FIRENCE, 3. — Neznanci so danes jutraj vrgli molotkovo proti sedežu florentinskega sindikata pekov. Preiskovalci sodijo, da je atentat povezan s pomanjkanjem kruha v Firencah.

SAN FRANCISCO, 3. — V San Franciscu so danes slovesno praznovali stoletnico prvega «cable-car», ki je precej podoben vzpenjaču penskega tranvaja. «Cable-car» je ena od največjih turističnih privlačnosti mesta, saj vozi letno okrog 12 milijonov ljudi.

OSAKA, 3. — V torek je japonski plovec-samotar Kenichi Horie odplul z otoka Awashima na 50 tisoč km dolgo pot okrog sveta s svojo 9-metrsko jadralnico. Horie, ki je prvi sam preplul Tih ocean, upa, da bo zaključil svoj podvig v 280 dneh.

TISKOVNA KONFERENCA MINISTRA CORONE

Širokopotezni načrti ministrstva za okolje

Potreben takojšen poseg za ohranitev naravnega ravnovesja

RIM, 3. — Minister za naravno okolje senator Achille Corona je danes pojasnil časnika, na posebnih tiskovnih konferencah, kaj namerava njegovo ministrstvo ukrepati za obrambo naravnega okolja.

Predvsem je minister poudaril, da njegovo ministrstvo deluje na področju, katerega pristojnosti niso jasno začrtane. V glavnem gre za pobude koordinacije, zakonske pobude ter vplivanje na organe drugih oblasti kot so ministrstva, dežele itd.

Na tiskovni konferenci je minister Corona omenil nekatere pobude za ureditev vprašanj v Portu Marghera, ohranitev gozdnih površin ter pobude za preprečitev onesnaženja morja z naftnimi izpiski.

V svojem nagovoru je minister poudaril, da sedanje stanje vzbuja resno zaskrbljenost, ker se že dogaja, zlasti na nekaterih področjih, da je naravno okolje že tako zastarano in onesnaženo, da naravne sile ne morejo več poskrbeti za ohranitev prejšnjega ravnovesja ter obstaja torej bojazen, da se bo stanje lahko samo še poslabšalo. Zato bo ministrstvo za okolje skušalo sodelovati z vsemi političnimi in proizvajalnimi silami, z drugimi ministrstvi in posebno z deželami, s podjetniki ter sindikati, da bi se zboljšalo sedanje stanje.

Minister Corona je nato navedel nekaj splošnih ciljev, ki si jih je zastavilo njegovo ministrstvo. Gre

Ko greste na dopust v Jugoslavijo lahko dobite

PRIMORSKI DNEVNIK

v letoviških krajih:

NA PRIMORSKEM — SOŠKA

DOLINA:
KANAL
KOBARID
TOLMIN
BOVEČ
IDRIJA

V TOPLICAH:
DOLENJSKE TOPLICE
ROGAŠKA SLATINA

NA GORENJSKEM:

KRANJ
SKOFJA LOKA
BLEJ
BOHINJ
JESENICE

V ISTRI:

UMAG
NOVI GRAD
POREČ
ROVINJ
PULJ
LABIN
KOPER
IZOLA
PIRAN
PORTOROŽ

V DALMACIJI IN

HRV. PRIMORJU

MALI LOŠINJ
VELI LOŠINJ
CRES
KRK
REKA
SELCE

NOVI VINODOLSKI

KRK

SENJ

RAB

STARI GRAD — Paklenica

ZADAR

SPLIT

MAKARSKA

DOBROVNIK

HVAR

za ustanovitev zaščitnih področij, za norme za zaščito zraka, vode itd. Seveda se postavlja vprašanje denarja in delovne sile. V tem trenutku je denarja malo, ker je pač treba varčevati, toda z dobro voljo bi se lahko vsaj nekaj napravilo. Med drugim je minister omenil možnost, da bi zamenjali sluzenje vojaškega roka s civilnim delom, če že ne v celoti, vsaj deloma. Nadalje je izjavil, da bo Italija skušala uveljaviti vse mednarodne obveznosti, ki so bile sprejete na tem področju.

Do konca letošnjega oktobra bodo ustanovili mešano komisijo države in dežel, ki bo izdelala načelni zakon glede naravnega okolja. Ministrstvo za okolje bo podalo vsaki dve leti poročilo v parlamentu. To poročilo bodo sestavili na podlagi izsledkov tehnikov najvišjih državnih ustanov. V teku letošnjega septembra bodo ustanovili posvetovalno komisijo, katere člani bodo strokovnjaki in predstavniki osrednjih in deželnih oblasti. Nadalje bo ministrstvo skrbelo za zakone, ki jih bodo morala sodišča ter javne oblasti izvajati v najstrožji meri. Posebno pozornost bodo posvetili preprečevanju izpuščanju naftnih izplakov in morje.

V nadaljevanju svojega govora je minister Corona še izjavil, da bodo posvetili posebno pozornost gozdarstvu. V Italiji je danes okoli 6 milijonov hektarjev gozdov, a od tega sta samo dva milijona kolikor toliko zdrava. To vprašanje je treba rešiti, ker se bomo samo na ta način lahko preprečili hujše posledice poplav.

Ministrstvo za okolje bo nadalje poskrbelo za izdelavo načrta za predelavo izplakov za vse občine, ki štejejo več kot sto tisoč prebivalcev. Tudi pri tem bodo sodelovali strokovnjaki ustanov ENI, ENEL, CNEN, CNI ter drugi. Zanimivo je tudi, da se znižala količina svine, ki ga uporabljajo pri proizvodnji bencina, na 0,40 odstotka. Sedanja dopuščena meja znaša 0,64 odstotka. Ob zaključku svojega izpovedja je minister Corona dejal, da bo mogoče izboljšati sedanje stanje, samo, če bodo pri tem sodelovale vse politične družbene in proizvajalne sile.

BUENOS AIRES, 3. — Uhanje plina v neki argentinski vojašnici v Azulju je povzročilo močno eksplozijo, ki je terjala 6 smrtnih žrtev.

PARLAMENT JE ODOBRIŁ ZADEVNI ZAKON

Argentinska vlada poddržavila sedem tujih bančnih zavodov

Gospodarski program peronistične vlade predvideva poddržavljenje določenih sektorjev gospodarstva, ki so v rokah tujega kapitala

BUENOS AIRES, 3. — Argentinski parlament je sinoči dokončno odobril eno od temeljnih točk gospodarskega programa nove peronistične vlade: poddržavljenje določenih gospodarskih sektorjev, ki so v zadnjih letih prišli v roke tujim kapitalistom. Poslanska zbornica je pozno ponoči odobrila enega od prvih zakonov o poddržavljenju sed-

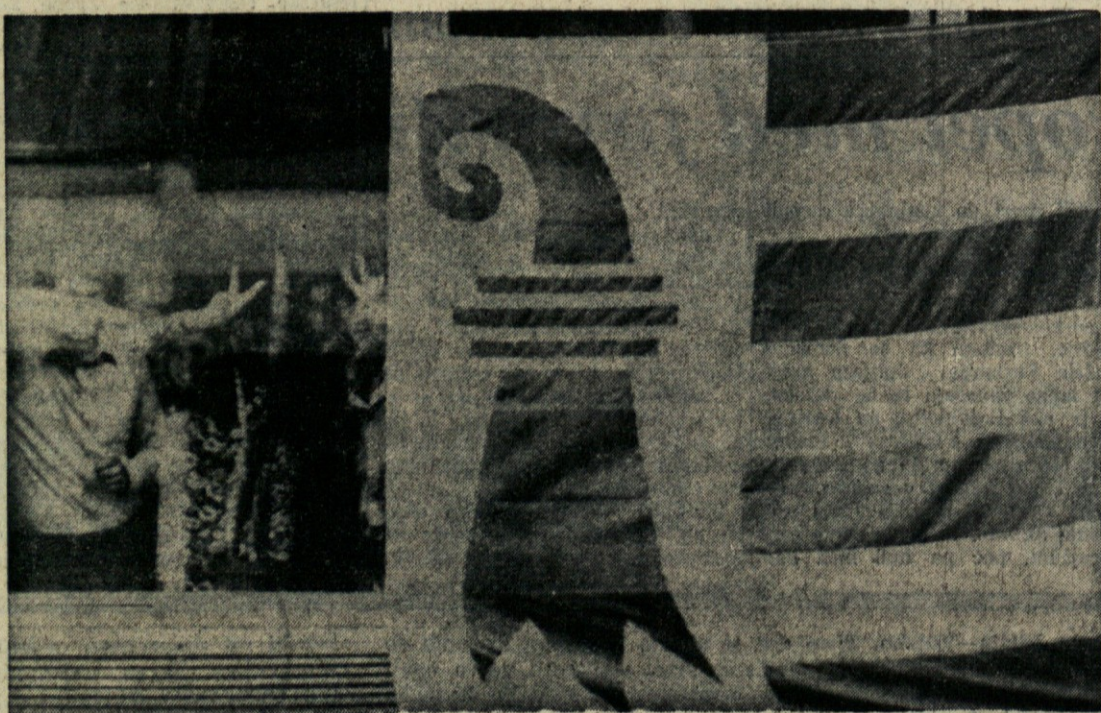
Gedafi obsodil zračno gusarstvo

PARIZ, 3. — V intervjuju z dopisnikom pariškega lista «Figaro» je libijski predsednik polkovnik Gedafi izjavil, da bodo sodili zračnim gusarjem, ki so preusmerili v Bengazi japonski «jumbo jet», po določilih mohamedanskega zakona, ki prepoveduje teroristična dejanja proti vernikom. Kazen, ki jo predpisuje koran za ta zločin, je smrt ali pa odsekanje roke ali noge.

Gedafi je pribil, da nasprotuje zračnemu gusarstvu kot orožju za boj proti Izraelcem. Poudaril je, da se za vzvišen cilj lahko borimo le z vzvišenim orožjem, medtem ko je preusmeritev letala zgolj zločinsko dejanje.

V zvezi s preusmeritvijo japonskega «jumba» je sovjetska tiskovna agencija TASS objavila daljše poročilo, v katerem je ostro zavrnila obtožbo britanskega konservativnega lista «Daily Mirror», kot smo že poročali je časniki trdili, da so preusmeritev organizirali sovjetski volunt.

ŠVICARSKI DEMONSTRANTI V BRUSLJU

Dve skupini predstavnikov narodnih manjšin v Belgiji in v švicarski tisti manjšini, toda povezani prosti akciji v Bruslju in v švicarski skupina mladeničev, ki pripadajo organizaciji «Belier», je zasedla švicarsko veleposlaništvu v Bruslju, skupina akcija pa belgijsko veleposlaništvu v Bernu. Skupina «Belier» zahteva ustanovitev kantona švicarske Jure z glavnim mestom Bernom, belgijski separatisti pa protestirajo zaradi diskriminacije Valoncev v Belgiji. Švicarska policija je že izgnala demonstrante, medtem ko so švicarji še vedno v veleposlaništvu v Bernu.

Na sliki: demonstranti skupine «Belier» z zastavo švicarske Jure.

Aretirani domnevni ugrabitelji dr. Rossinija

AREZZO, 3. — Policija v Arezzu je danes aretirala štiri Sardince, ki naj bi bili med ugrabitelji sanmarinškega zdravnika dr. Itala Rossinija in njegove hčerke Roselle Zanju so svoji plačali okrog 300 milijonov lir odkupnine.

PO VEČMESEČNI PREISKAVI V NEAPLJU IN SALERNU

Financiarji odkrili razpredeno mrežo nezakonitega prodajanja strelnega orožja

NEAPELJ, 3. — Financiarji so prišli v Neaplju in Salerno na sled dobro organizirani trgovski mreži, ki se je ukvarjala s prodajanjem orožja. Po zadnjih vestih, naj bi nekateri trgovci z orožjem v Neaplju in Salerno prodali na nezakonit način 2.200 pištol, italijanske in tuje proizvodnje. Te pištole so baje odkupili trgovci z orožjem v Neaplju in Salerno, ki so jih potem preprodali. Prodaja pa ni bila zakonita, ker so trgovci ponaređili razne dokumente.

Vsa ta čudna dogodiščina se je začela z aretacijo francoskega državljana Reneja Caravaggio ponovi 23. marca letos v Neapeljskem zalivu. Na ladji «Themystoklis» so financiarji našli večjo količino tobača in pozneje so aretirali še Caravaggiovega brata in neko drugo osebo. V njunem avtu, ki je bil parkiran pred hotelom so našli 8 nabojev za pištole. Zato so poglabil Caravaggio že prijavljen sodišču v Latini zaradi tihotapstva s tobakom, brodoma in namernega zažiga motornega čolna «Omaha». Ta dogodek se je odigral leta 1971. Nadalje so agenti ugotovili, da so prizadevi dogonirali v skladišču rimske železnice postaje kovček s petimi pištolami, naboji, lisicami, ter zvezki, kjer so bili števil-

ni naslovi. S pričo vsega tega so prijavili oba brata Caravaggio, ter neko drugo osebo tudi zaradi nezakonite posesti strelnega orožja. Nato so agenti skušali ugotoviti izvor zaplenjenih pištol. To pa se jim ni posrečilo, ker je šlo za orožje, ki je prihajalo iz nekdajne italijanske vojske za časa fašizma, iz nemške vojske, iz ameriške itd. Samo v enem primeru so ugotovili, da je orožje prihajalo iz neke trgovine z orožjem v Milanu.

Financiarji so sedaj prijavili sodišču šest oseb pod obtožbo, da so ponaređali razne dokumente z namenom, da bi preslepali policijske organe.

Zdi se, da so bili najboljši odjemalci orožja jugoslovanski in turški državljani. Resnici na ljubo pa je treba povedati, da so imeli kupci vse dokumente v redu ter so bili pooblaščen, da odnesejo orožje s seboj v inozemstvo. Prodajalci pa so zatajili to okoliščino ter niso poslali finančnim organom ustrezne dokumentacije. V mnogih primerih pa so navajali lažna imena, oziroma dve osebnosti namesto imena in primka.

Prijavljene osebe so v začetni prostosti, ker je bil minil rok za pregon ob omejitvi osebne svobode prizadetih.